

بزاځى بويکښنا بهر په کي ئيسلامى دکهن

حقيقه

112

شوات 2012
پها (1000) ديلاره

www.cavder.com

f cavder

کوفاره کا سياسى رهوشه نېرى گشتى په

نيچيرقان بارزاني،

ژئهمونا کابينا پيټجى بو ته حه د ايا ئوپوزسيونى

ريکخراوين جفاکى مه دهنى ل دهوکى دنقېهرا هه بونى و بى دهسته هلاکيى دا

ريشه بهرى چاکسازيا سنيان و نافرتهان ل دهوکى

کشف ل راکرتى و دانگه مکران و مه ژى دهسته کرن

هولاتيى تاخى بهرین ل سهرسنگى ديژن:

نمو عهردى حکومتى ل سالا 2002 ى
دايه مه، (ته جلوزه) و بو مه ناهيته تاپوکرن

موندیالا 2018 ى دى بهرى موندیالا 2014 هيته نه جامدان

کابینا پستی دکتور بهرهمی

کابینا شەشی دقان دوو سالین بوری دا کو ژلایی دکتور بهرهم ئەحمەد سالی سەرکاتیا وی دها ته بریقه برن، گەلەك تشت ئیناينه ئەنجام کو د چ کابینه یێن بهری خوه دا ئەو تشت پەیدا نه بوین! بهریا ئەم بهحسێ کا چ دقێ کابینێ دا هاتیه کرن و چ نه هاتیه کرن بکهین، دقیت بینینه بیر، کو ئەفه ئیکه م کابینه بو هەر ژ دەست بکاربونا وی دکه فیه بهرامبەر مه زنترین تهحه ددی یا گوهورینێ، بهرامبەر ئیکگرتنا ئوپوزسیونه کێ کو داخوایین وی چاکسازی نه بون، به لکو داخوایا گوهورینا حکومه تی هه میی دکر. تهحه ددایه کا بقی رهنگی ژ ی بو که سایه تیا قایما دکتور بهرهمی سهره رازیه کا دی یه بو خودی ئیکه تی ده یته تومارکرن و ئەو پشته فانیا ریکه فتناما ستراتیژی یا ئیکه تی و پارتی و سەرکاتیا هه میی بو خوراگرتنا قی کابینه یی دکر.

ئەگەر لقێ کابینه یی سه ح بکهین و ئەو دهسته کە فین خەلک و دهسته لات تیدا لبن ئیک چه تر کومفه کرین، دهسته کە فین نه یین بچوین و دقان بیست سالین بوری دا و تا نوکه ژ خەلکا هه ره مه زنا نه باوه ری و ژ ئیک دویر بونی دناقه را دهسته لات و خەلکی دا، خەلکا نه باوه ری یه و تومه تکرنا پیش وهخت ل سهر ئەداا کاری ژ هه ر ئیک بهرامبەر یین دی، کو خەلکی دهسته لات ب گەندەل و که مته رخه م ناسکریه و ژ ئەنجامی وی نه باوه ری ژ ی، ئەف ئوپوزسیون تهحه ددایا قی کابینه یی دکر، برامانه کا دی تهحه ددایا ریکه فتناما ستراتیژی یا ئیکه تی و پارتی دکر و ئەف هه ردوو حزین هه ره تکر! دقێ کابینه یی دا گەلەك په رده هاتینه راکرن، کو برهنگه کی و دوان خەلک خوه دناف قی دهسته لات دا ببینیت. شه فافیه تا بودجه ی ئیک ژ وان په ردان بویه کو هه ر ده م بو هاوالاتی جهی گومانئ بون و گەلەك هویرده کاریین دی کو خەلکا بوشاهی بویه دناقه را دهسته لات و خەلکی دا. دیسان ئەفه ئیکه م کابینه بو کو خەلک بی ئینتیمائا وی یا حزبی یان دهقه رداری و واسته و واسته کاری، خوه ب کوردستانی و بمافی خوه بزانیته کو چ جیاوازی دناقه را وی و که سانه کێ دی دانیه، حکومه تی شیا خوه نیشان بدهت کو خەلک وی ب حکومه تا خوه بزانیته و خوه خودانی وی بزانیته. ئیک ژ نمونه یان ژ ی کو ئەم بینینه لیر، دامه زراندا 25 هزار که سان بو ژ بودجه یا سالا 2011 ی کو رینمایین دامه زرانندی ژ سەرکاتیا ئەنجومه نی وه زیران قه بو ده رچووین، ب مه به ستا ئیکسانیی دناقه را خەلکی دا و بی جوداهی، کو پیشتر نه هه ر تشتی بقی رهنگی نه بویه، به لکو گەلەك ژ قی خەلکی هه، ژ بهر ئینتیمائا وان یا حزبی دهاتنه پشت گوهرن و بیبارکرن و دیسان بواری تواناسازی، کو گەلەك خویندکار و بی ئینتیمائا وان یا حزبی شیان بخوه مفای ژ وه رگیرن و ئەفه هه می ژ ئاماره نه بو هاوالاتی بونی. هاوالاتی بون ئەو خالا من قیایی ئەز بینمه زمان کو شهنگسته یین وی ژلایی کابینه یا شەشی قه هاتینه دانان، ئەو خەلکا قه قه تیایی دناقه را دهسته لات و خەلکی دا، ئەو خەلکا بویه ئەگه ری په دابونا وی ئوپوزسیون حکومه ته کێ هه میی رهت بکهت، نه کا داخوایا چاکسازیان ژ بکهت. ئوپوزسیونه ک ب وی عه قلیه تی کار بکهت کو بهری دهست بکاربونا وی، قی حکومه تی لیکدانی سفری بکهت، بهراوردی حکومه تی عه ره بی وهک تونس، مسر، لیبیا، سوریا و یه مه نی لیکهت، کو ئەو حکومه ت ل سهر بنیاتی دکتاتوریه تی هاتینه دامه زراندن و لقیه ژ دهنگی هاوالاتی دشی حکومه تی بگوهریت و حکومه ته کا نوی دامه زرینیت. بویه دا کو کوردستان بگه هیته پیگه یی خوه یی دروست و ئەو بنیاتی هاوالاتی بونی به یز بکه قیت، دقیت ریکه فتناما ستراتیژی یا دناقه را ئیکه تی و پارتی دا خورتر لیبه یی و ب پشته فانیه کا ته مام، کابینا هه فتی ژ بکه قیه سهر سکە یا خوه یا دروست و هه می بره یین بهرنامه یی لیستا کوردستانی، لدویف هه ز و خواسته کین هاوالاتی و هاوالاتی بونی بهینه جیبه جیکرن.

عبدالرحمن الباشیر

**ئاميرى
فونوگراف
(قاوهن)
سترانين
كوردى
ئەرشىفكرينه**

خودانى ئىمتيازى

ناقەندا روشنگەرىيا چاودىر
ئىكەم ژمارە ل ۲۰۰۵/۵/۳۰ نى دەرکەتى يە

سەرنقىسكار

عبدالرحمن بامەرنى

۰۷۵۰۴۵۸۱۶۴۷

Bamerni77@yahoo.com

دەرھىنانا ھونەرى

رەشاد بىجىرمانى

Siyabend2008@gmail.com

كارگىرى

فەۋزى ئورەى

چاقدىر ل سەر ئەنترىتتى

www.cavder.com

ناف و نىشان

دھوك، تاخى رەزا

بەرامبەر رىقەبەرىا گىشتى يا ھاتن و چوونى

پەيۋەندى

تەلەفون: ۷۶۰۶۱۹۷

K.cavder@yahoo.com

چاپخانا

ھاۋار، دھوك

شكەفتا بەرى شىش

بەرپەرەكى قەشارتیه ژ دىروكا گوندی شىلازا

قەيرانا

نويبوونى

د ساريين

مە يين

راگەھاندی دە

زەيتا سىرى چارەسەرىە

بوزەقلەكىن دلى

نیچیرقان بارزانی، ژ ئەزمونا کابینا پینجی بو تهحه دایا ئوپوزسیون

نیچیرقان بارزانی ئەزمونەکا مەزن د بۆاری سیاسی دا یا هەڵی،

لەوما پێش وەخت دزانی کو ب بەشدارینەکرنا ئۆپوزسیوونی دەهر کابینەیه کئی دا، دئی
کێشهیه کا مەزن بو هەر حکومهته کئی دروست کەتن و نمونه ژێ چاوان دەمی بەرهەم سالی
سەرۆکایهتیا کابینا شەشی وەرگرتی، کابینا وی رویرووی ئۆپوزسیوونەکا دژوار بوو کو ب
هەمی شیوه کی کار دهاته کرن بو شکەستن ئینانا ئی کابینا

ناسر حکمەت ئەحمەد

پشتی بۆرینا زیدەتر ژ (٣) هەیفان، پارتی
کێشهیا خو ئیکلایکو و دوماهیک کومبونا
دوو قولی دا دگەل مەکتەبا سیاسیا ئیکەتی،
بریاری دا کو نیچیرقان بارزانی سەرۆکاتیا
حکومهتا هەریم کوردستانی وەرگرت.
ئەف بریارا پارتی نه د رهوشهکا تۆرمال دا
هاتیه دان، چنکو بهری هینگی نیچیرقان
بارزانی جیگرئ سەرۆکی پارتی، مەرج
هەبون کو بی بەشدارینەکرنا ئۆپوزسیوونی،

شیوه کی کار دهاته کرن بو شکەستن ئینانا
قئ کابینا و زۆرتین رهخهیین
ئۆپوزسیوونی، ژ ئەدایی کابینا پینجی ب
سەرۆکایهتیا نیچیرقان بارزانی بون، ئەف
دەمه کی دا کو ئۆپوزسیوونا هەریمی،
گوران و یهکگرتو و ب کومەل فە، خۆدائین
خو (٤٠) کورسیین پەرلهمانی نه و دشین
کێشهیین نه چاقریکری بو کابینا نیچیرقان
بارزانی دروست بکەن و کارناما کابینا
پینجی دوباره بینە سەر زمان.
هەر وهک چاقدیرین سیاسی ئاماژئ بو
دەن، کابینا هەفتی دگەل کابینا پینجی

سەرۆکایهتیا حکومهتی وەر نه گرت، هەر بو
قئ چەندئ بوو کو نیچیرقان بارزانی بهری
هینگی بزاقهکا مەزن دکر، کو ئۆپوزسیوونی
ب بەشداریکرنی دکابینا نوی دا رازی بکەتن.
نیچیرقان بارزانی ئەزمونەکا مەزن د
بۆاری سیاسی دا یا هەڵی، لەوما پێش وەخت
دزانی کو ب بەشدارینەکرنا ئۆپوزسیوونی
دەهر کابینەیه کئی دا، دئی کێشهیهکا مەزن بو
هەر حکومهته کئی دروست کەتن و نمونه ژێ
چاوان دەمی بەرهەم سالی سەرۆکایهتیا
کابینا شەشی وەرگرتی، کابینا وی رویرووی
ئۆپوزسیوونەکا دژوار بوو کو ب هەمی

جياوازيهكا مەزن يا ھەي، دكاينا پينجى دا، پرانيا پارتىن سياسيتىن كوردستانى تيدا دبهشاربون، لەوماكىمتريىن رەخنەل كارى دھاتنە گرتن، لى ئەگەر ئۆپوزسيونا كوردستانى ھەك كابينى شەشى بەشاريىن دھكومەتا بھيت دا نە كەت، دوى دەمى دا، كابينى نيچيرقان بارزانى دى تووشى رەخنەيىن دژوار بيت، ھەر ھەك د كابينى بەرھەم سالى دا مە ئەف چەندا ھە ديتى. ئەگەر ژ لايەكى ديفە بەرئوخو بدەينى ژى، كابينى بەرھەم سالى دگەل كابينى نيچيرقان بارزانى دى جياوازيهكا مەزن بخو ھە بينيت. دەمى بەرھەم سالى سەرۆكايەتيا دھكومەتى ھەرگرتى، حزبى ھەي (ى.ن.ك) نەشيا د ھەلبژارتنان دا سەنگا خو ھە پارىزىت و ل ھەر سى پارىزگەھان نەشيا ببيتە حزبى ئىكى، لەوما ئەگەر لاوازيهكا د ئەدايى كابينى بەرھەمى دا ھەبيت، دبىتن ژبەر پىگەھا حزبى ھەي، نەشيا بيت بەرنامى خو جىبەجى بکەتن. بەلى ئەفۆۆکە کو نيچيرقان بارزانى بريارا ھەرگرتنا سەرۆكايەتيا دھكومەتى دى، حزبى ھەي خودان دەستھەلاتەكا مەزنە و ئەو بخو جىگرى سەرۆكى پارتى ھەي و دھەلبژارتنىن بورى دا، شيا بو بکىمى ل دوو پارىزگەھان حزبى ئىکەمىن بيت، ب ھەرگرتنا سەرۆكايەتيا دھكومەتى، پارتى دبیتە خودان

دەستھەلاتەكا مەزن ل ھەرئىما كوردستانى، مەسعود بارزانى سەرۆكى ھەرئىمى و نيچيرقان بارزانى سەرۆكى دھكومەتا ھەرئىمى و مەسرور بارزانى سەرۆكى دەزگەھى پاراستنى ھەمى ژ ئىك بىنەمالى دبىن، ب زىدەبوونا دەستھەلاتا پارتى، ھەفۆەلاتى چاقەرييا خزمەتگوزاريىن زىدەتر دكەن و دەمى ھەر روودانەكى يان پيشھاتەكى، پارتى ب دھكومى دەستھەلاتا خو ھەي زىدە ل سەر ھەرئىمى، دى بەرپرسى ئىكى بيت و رووبىروى رەخنەيىن دژوار بيت. نيچيرقان بارزانى ھايدارى ئى مەترسيىن بوو، لەوما بەرى ب دوماھىك ھاتنا ژيى كابينى بەرھەم سالى، بزاھەكا مەزن كر بوو كو ئۆپوزسيوونى رازى بکەتن ب بەشاريكرنى دھكومەتا نوى دا، بەلى روودانىن دھقەرا بادىنان ھەمى بزاقيىن نيچيرقانى تىكدان و بو دەمەكى زور گوومان دروستكر، ل سەر ھەرگرتنا سەرۆكايەتيا دھكومەتى ژلايى خوديى نيچيرقانى. د.كامىران مەنتىك چاقدىرىى سياسى و مامويستايى زانستى سياسى ل زانكوبا سەلەھەددىن، لدوور ئالووگوركرنا سەرۆكايەتيا دھكومەتا ھەرئىمى بو گوفاارا لفين يا ژمارە (۱۸۱) دبىژىت: (پارتى د راگەھاندنا خو دا ھەسا دبىژىت كو ب ھاتنا نيچيرقان بارزانى ھەمى كيشەيىن كابينى

بەرھەم سالى دى چارەسەر كەتن، د دەمەكى دا ئەفە بۆچوونەكا نە راستە، چنكو پشكەكا زور يا گەندەليى، بەرھەمى كابينى پينجى بوو). ناھىرى پيشبيىن دكەت، (ئەگەر بىنەمالا بارزانى ھەك وەلاتين كەنداھى كار بکەن بو كۆمكرنا پارەى و دەستھەلاتى، دبىتن دوى دەمىدا زيانەكا مەزن بو پارتى درۆست بيت و ئاليىن سياسى و نە رازى، رووبىروى پارتى بىن).

سەربارى سەرەدانا بەرەدواما ھەلى باپىر ئەمىرى كۆمەلا ئىسلامى بو مەكتەبا سياسىا پارتى، بەلى تا نوکە ژى ئۆپوزسيوون ژ روودانىت بادىنان نە رازى ھەي و راستەخو پارتى گۆنەھبار دكەن، ب روودانىت دھقەرى و داخازا جىبەجىكرنا داخازيىن خودكەن بو چاكسازيا سياسى ل ھەرئىما كوردستانى، دروودانىن دھقەرا بادىنان دا، پارتى تووشى كيشەكا دى ژى بوو، راگەھاندنا ئىكەتيى خو بىدەنگ كر و تا رادەكى ھەفخەميا خو بو ئىكگرتوويى ھەربىرى ل دوماھيى ژى ئەو پسىيارا دەمىتە لەيھيا بەرسقى، ئايا دھى رەوشى دا، كابينى ھەفتى ب سەرۆكايەتيا نيچيرقان بارزانى دى چاوان ل بەرامبەرى رووبىروىبوونا ئوپوزسيوونى راوەستىت؟

شروقه كرنهك بۇ رهوشا سياسى ل عىراقا نوكة

فادر حسەن عبدو
پشتى قەكىشاننا ھىزىن ئەمىرىكا،
دەملەست قەيرانەكا سياسى ل عىراقى
پەيدا بوو! رەوشا سياسى ل قى ولاتى ئالوزو
ئاسى بوو، ئەف ئالوزىيە زى پوژ بۇ پوژى يا
ئالوزتر دىت و بەردەوام يا دەيتە تىك شىلان
وبارى ئاشتى وتەناى ل باژىر و باژىر كان يا
تىك دىچت، د ئەنجامدا ناكوكى و ململاننىيا
سياسى يا بەرەف ئاقارەكى نەخووزيار

پىنگاڧا دھاڧىژت، پەرلەمانتارىن لىستا
عىراقىە دانىشتىن پەرلەمانى بايکوكتىن،
وەزىرىن لىستاناڧىرى پىشكدارى كۆمبۇون و
روونىشتىن ئەنجۇمەنى وەزىران نابىن،
تارق ھاشمى ھاتە تۆمە تباركرن ب ھندەك
كاروكرىارىن تىرۇرستى... ھتد. ئەگەر ئەف
قەيرانە نەھىتە چارەسەركرن و بۇ لىك
نزيكرن و تىكگە ھىشتا سياسى ھەول و

(كۆمەل و يەكگرتو)

بزاڧى بو پىكئىنانا بەرەيەكى ئىسلامى دكەن

چاڧدېر: تايبەت
دگەل نزيكۇنا ماوى ئەنجامدانا
ھەلبۇرتىن جڧاتا پارىزگە ھىن ھەريما
كوردستانى، دەنگويى دروستبونا بەرەيەكى
ئىسلامى دئارادا يە، بو قى مەبەستى زى،
ھەر دوو مەكتەپىن سياسى يىن يەكگرتوى
ئىسلامى و كۆمەلا ئىسلامى چەندىن
كۆمبۇونىن ھەقبەش ب نەينى و ئاشكرا
ئەنجامداينە. لدويڧ ژىدەرېن تايبەت يىن
بەست (چاودېر) كەفتىن، كۆ ھەر ئىك ژ
سەلاھەددىن بابەكر ئاخفتكەرئ مەكتەبا

سياسى يا يەكگرتو و مەكتەبا سياسى يا
كۆمەلا ئىسلامى، كود دوماھى كۆمبۇنا دوو
قولى دا ل سەر ئاستىن بلند ھاتىە
ئەنجامدان، ھاتىە راگە ھاندن كۆگە ھىشتىنە
چوار ئەگەرەن كۆ دى برىارى ل سەر ئىك
ژوان دەن، ئەو زى پىكئىنانا لىستەكا
ھەقبەش دناڧىرا يەكگرتوى ئىسلامى،
كۆمەلا ئىسلامى و بزوتنە ۋەييا ئىسلامى دا
يان پىكئىنانا لىستەكا ھەقبەشا بتنى،
دناڧىرا يەكگرتو و كۆمەل دا يان پىكئىنانا
لىستەكا ئوپوزىسيونى، دناڧىرا ھەر ئىك ژ
گوران، يەكگرتو و كۆمەل دا يان زى كۆ ھەر
ئىك ب لىستەكا جودا بەشدارى ھەلبۇرتان
بىيت. دەر بارەى ئەگەرئ ئىككى زى،
چاڧدېرەكى سياسى يى ئىسلامى دىبىنيت كۆ
ئەگەرئ بەشدارىكرنا بزوتنە ۋەييا ئىسلامى
دگەل كۆمەل و يەكگرتو ئەگەرەكى لاوازە،
ژبەر كۆ كۆتلەيەك دناڧ كۆمەل دا و
بەشەكى زور زى ژ يەكگرتو، قى بەشدارىي
ب خەتەر دزانن بو سەر حزبىن خو.

سیاسی یا خود قهیرانا سیاسی، سى سیناریۆ ههینه کو سه رکرده و هیزین سیاسی بزاقى دکهن فان سیناریۆیا ل عیراقى جیبه جى بکهن.. سیناریۆیا ئیکى ئه وه عیراقى هندهک لایهنا دقیت عیراقى پاشپاشکی بزقپینن بۆ سه رده مین دیکتاتوریه تی و دیکتاتوریه ته کا نوی ل عیراقى دابه زرينن، هه لبه ت ئه زمون و سه ربۆران دایه سه لماندن دیکتاتوریه ت بۆ ب رېقه برنا دهوله تی و دام و ده زگه مین وئ ههروهسان بۆ ب رېقه برنا دام و ده زگه مین حیزبى و رېکخراوه یی و جفاکی ژى سیسته مه کى نه گونجاوه، چونکه دیکتاتوریه ت ئانکو تاکره وی، تاکره وی ئانکو خو سه پاندن و سه پاندنا بیروبوچونا، بیگومان ئه ق چهنده ژى بیی ترس و سه هم، بیی چهک و ئاگر و ئاسن و بارووت، ناهیه ته جیبه جیکرن، مه حاله که سه ک بشیت بیی ب کارئینانا هیزى ماله کى بکه ته ئیک دهنگ و ئیک دهنگ، ئه قجا چهوا دى شیت هۆزه کى یان باژیره کى یان دهوله ته کى بکه ته ئیک رابو بوچون؟ که وابهو دیکتاتوریه ت ئانکو شه ر و کوشه ت و کوشتار و مالویرانى! یا گرنگتر ئه وه ده من میشه که کى ب تنى ماله کى یا خود دهوله ته کى ب رېقه دبه ت پرانییا کارو کریاران ده لنگ و پر که م و کورپنه، گه لهک دهنگ و دهنگ ئانکو گه لهک میشه، گه لهک میشه ئانکو گه لهک را و بیروبوچون، ئیک بوچون و گه لهک بوچون چ جارن ب ئیک ئاست و ئیک شیوه کاروباران ب رېقه نابه و گرفتارن چاره سه ر ناکه ن، چ جارا جوانیا گوله کى کو چه ندا رند و جوان به ناگه هته

جوانیا قه فته ک یان باخه کى گولان.

دیکتاتوریه ت هه ر دیکتاتوریه ته، چ دیکتاتوریه تاپینا دهوله مند و ئه رستوقرات و ئاغا و شیخ و به گان به ت یاخود یا پاله و جۆتیار و پرۆلیتاران به ت، دیکتاتوریه تاکورد و عه ربه و پرۆژه لات و پرۆژئاقا و سوننه و شیعه یان هه ر دیکتاتوریه ته، چ جیاوازی دناقه را دیکتاتور و دیکتاتوریه تاندنا نینه. چهوا به فرل هافین و زستانان هه را ساره هۆسان دیکتاتوریه ت ل هه موو وار و وه لاتان، ل هه موو ده م و جهان و یا هه ر چ لایه ن و ئایین و ئایینزا و نه ته وان ... به ت هه را سار و نه خوازیاره، چونکه ملله تان پاشپاشکی دزقپینن بۆ سه رده مین که فن و تهنگ و تارى، ل ژیر سایا سیسته مین دیکتاتور مروقی چ رېز و به هایى خو نینه و بوچۆنن هه موو کهس و لایه ن و چین و توژان دهینه فه رامۆشکرن، هه موو دهنگین ئازاد دهینه سه رکوتکرن، ئازادى ب خو ژى دهیه ته خه ندقاندن!!

پتر ژه شتى سالان هه موو پیکهاتین گه لى عیراقى ل ژیر سایا سیسته مین دیکاتور چ پاشایه تی یان کۆمارى بن، ئیش و ئازار دیتینه و تووشى کوشتن و برین و چهوساندن بووینه، ب ملیاران دۆلارین خیروبیرا خاکی عیراقى ب هه در چۆینه و بووینه سه ده ما کوشتن و ژناچونا هزاران گهنج و پیر و ژن و زارپۆکین عیراقى، ویرانکرنا هه زاران گوند و باژیرکا! چاف خشاندهک بۆ قى میژوویا خویناوى و پر کاره سات، خواندنه کا به زبۆ قى رابوردووی پر نه هاهمه ت، به سه کو هه موو پیکهاتین

عیراقى بین نه ته وه یی و ئایین و ئایینزایان و هه موو هیزین سیاسی، ده سته بردارى هه موو جۆرین دیکتاتوریه ت و خو سه پاندن بن، که وابهو سیناریۆیا ئیکى بۆ عیراقى نه یا گونجاوه و هه ر پارت و هیزه کا سیاسی خهونا ب دامه زراندنا رژی مه کا دیکتاتورقه ببینت یان ته قنى ئافاکرنا سیسته مه کى ژفى رهنگى رابچینت، ئه سته مه خهونا وان بهیه ته جى و بکارن ته قنى خو رابچین! یا ژه هه مووی گرنگتر ئه وه ئه گه ر خودی نه که ت، هیزه کا سیاسی یان هه ر پیکهاته کى شیا رژی مه کا دیکتاتور پیک ببینت، بقیت و نه قیت دى ژى بی وئ گه له کى کورت به ت و چاره نووسا وان ژى ژ چاره نووسا به عسى و سه دام حسین ئه گه ر نه خراپتر به ت باشترا نبت!!

سیناریۆیا دووی، فه رمانه واییا زۆرینه یه، ب گۆره ی بنه مایین دیموکراسیه تی زۆرینه حکومه تی پیکدئینت و ده سه لاتى وهر دگرت و مافین هه موو که مایه تیا رچا ف دکه ت، ئه قه بۆ وه لاته کى دیموکرات و میلیله ته کى دیموکراتخواز دروسته، لى.. ل وه لاته کى وه کو عیراقى کو دیکتاتوریه تی ره ه و ریشالین خو به رداينه دنا ف ئاخ و ئاقا ویدا، توفى بنه مایین خو دناخ و دل و دهروونى خه لکى ویدا چاندین، سه رکردین و د دبستانین دیکتاتوریه تیدا هاتینه په ره ره مکر و پیگه هاندن، پارتین وى ل سه ر بنه مایین دیکتاتوریه ت و ره تکرنا ئیکودو و هاتینه دامه زراندن، ئایا زۆرینه یه ک ل عیراقى هه یه، چ زۆرینه یا نه ته وه یی یان ئایینی و ئایینزایی یان سیاسی به ت، شیان و قیان هه بن ب قى گیانی

ديموكراسى وەلاتى ب رېڧەببەت و خۆ دووربەت ژ ھەموو رەنگ و جوړين ديكتاتورىەت و خۆسەپاندن و چەوساندنى و مافين ھەموو كەمايەتئين ئايينى و نەتەوھى و ئيتنى راچاڤ بكت؟ ب باوھرا من تا نۆكە زۆرينەيەكا وەھا ل عيراقى نينە و د ئايينەيەكى نيزيكا ژى نابت، رەوشت و رەفتار و ھەلس و كەوتين پارت و سەركردين عيراقى يين رۆژانە قى چەندى جەخت دكەن، راستە پەيكەرئ مەزنترين ديكتاتورى ل عيراقى ب شيۆەيەكى فەرمى ل ۲۰۰۳/۴/۹ يى ھاتە رووخاندن، لى.. ھيشتا عيراق تا كو ليڤى، يا پرى ديكتاتور و ديكتاتوريەتە!! سوننا پتر ژ ھەشتى سالان ب ديكتاتورى وەلات ب رېڧەببەت، نۆكە ژى ھەول ددەن ھەمان ديكتاتوريەتئ ساخ بكتەنەقە، شيعەيان پتر ژ ھەشتى سالان ئيش و ئازار و دەرد و نەھامەتئين ديكتاتوريەتئ ديتينە، ھەول ددەن ھاوكتيشى بەرۆقاژى بكتەن و ديكتاتوريەت شيعى پىك بينن و تولا ھەشتى سالان قەكەن! ميانەوترين لايەنين سياسى ل عيراقى پارت و لايەنين كوردنەنەخەونا مە ئەو دىكتاتوريەتە كوردى ل عيراقى دابمەزرينين و نەژى ل پەى تول و تولقەكرنى دگەريين، ھەموو خەون و ئوميدامە كوردان ئەو فیدرالیەتە كوردی و ھەريما كوردستانی بكتەينە كەتواریكى نەگۆر، ناڤمالا كوردی رىك بىخين، رەوشەنبیریا پىكفەژيانى بەلاف بكتەين، دۆستين دۆزا كوردی ل جیھانى زیدەبكتەين و دانپیدانا نیڤ دەولەتى بۆ قەبارئ خۆ یی سياسى یی سەربەخۆ پەیدا بكتەين و ھەريما كوردستانی بكتەينە

كەلاتەكا ئاسى ل ئايينەى چ بارۆقە و قۆلكان و بيقەلەرز نە ھەژين!! كەوابو ھىچ زۆرينەيەكا سياسى - نەتەوھى - ئايينى - ئايينزايى، ل عيراقى نينە ب گيانەكى ديموكراسى سەردەريى دگەل ھەموو ھىز و لايەنين سياسى و پىكھاتين عيراقى ب گيانەكى ديموكراسى بكتەن، ب ديتنا من ھەر زۆرينەيەك نۆكە ل عيراقى حكومەتى پىك بينن، ل ئايينەى دئ بتە ديكتاتوريەتەكا رەھا رەنگە ژ ديكتاتوريەتە بەعسيان توندتر و سەرسەخت تربت!! سيىم سيناړیو كو رىكا راست و دروست و گونجاوترين سيناړیو ۛ و چارەسەريەكا نمونەيى بۆ ب رېڧەبرنا عيراقى دق قوناغیدا، پىكھاتنا سياسى و نيشتمانى و پشكداريا نيشتمانى يا راستەقینە، ئەگەر ل رابوردووى كورد و شيعە د فەرامۆشكرى بن و پشكداريەكا نيشتمانى يا رووخسارى د عيراقیدا ھەبت و تووشى ھەوين كوشتن و برين وقركرنى بين نابت، ئەف ھاوكتيشەى سەرونى ئىك ببت و ئەف جارە سوننە بھينە فەرامۆشكرن و چەوساندن كورد و شيعە ببە ديكتاتور، چونكە رىكا تول و تولقەكرنى رىكەكا بن دوماھيە! نەخشى رىكى ژى بۆ پراكتيككرن و جىبەجىكرنا سيىم سيناړیو كۆنگرئ نيشتمانيە ئەويى سەروك كۆمارئ عيراقى جەلال تالەبانی دەستپيشخەرى و بانگەواز بۆكرى و ھەول و بزاقين خورپ و چر و پر بۆ كرين. كۆنگرئ نيشتمانى پیدقییەكا میژووییە بۆ عیراقی گەرەكە بھیتە گریدان و ھەموو پرس و پرسگریك و دۆسییە دق

كۆنگرەیدا بھینە گەنگشەكرن و ئىكلاكرن، پشكدارين كۆنگرەى ژى ب سينگەكى بەرفرەدە و ديموكراسييانە و ب گيانەكى بەرپرسايەتيەكا میژوویی دان و ستاندن و گفتوگويان بكتەن و چ ھىز و لايەن نەھينە فەرامۆشكرن، ھەروەسان چ ھىز لايەن بۆچونين خۆ نەسەپينن چونكە گفتوگو ئانكو بينە و بەرپە، بدە و بستينە. گەرەكە ھەموو ھىز و پىكھات و لايەن خۆ ژ ئيدىم و زاراڤين ھشك و توند، يين وەكو ياخيويى، تيرۆرست، پشستەقانىن تيرۆرئ، تىكەر ، دووربكتەن... چونكە ئەفە زاراڤين سەردەميئ ديكتاتوريەت و ديكتاتورانە، ئەگەر قان ھىز و لايەنا بڤيت عيراقى ل سەر شەنگستين ديموكراسيەت و فرە حيزبى و فيدراليەتى ئاقابكەن، گەرەكە ب گۆتن و كرياتر خۆ ژ قان رەوشت و زاراڤ و كرياتران دوور بكتەن، بەرۆقاژى قى چەندى عيراق دئ بەرەف شەپكى ناڤخويى يى دژوار و تىكدانا رەوشا سياسى و مالویرانى و كوشتن و برين و نەھامەتەكا مەزن چت، پاشى دئ پارچە چارچە بت چونكە مەحاله پشستى قان گۆرانكاريا ھىچ ھىز و لايەنەكى سياسى يا خود پىكھاتەكا نەتەوھى يان ئايين و ئايينزايى بكار تاكلەوانە عيراقى ب رېڧە ببت!! ھەلبەت سۆتەمەنيا ھەموو شەپ و كوشتاران دئ عيراقى بن، پارچە پارچە بوونا عيراقى ژى مەرج نينە ل دووف خواست و ئارەزوويا خەلكى بت، بىگومان بەرژەوہنديا زلھيز و دەروہەران، كاريگەرەكا خورپ و ب ھىز دق بياڤیدا، دئ ھەبت!!

ريڳراوين جڳاڪي مهدهني ل دهوڪي دناقبهرا هه بوني و بي دهسته لاتي دا

ريڳراوين جڳاڪي مهدهني، ٺهڙو دشين ببهه ڪارته ڪا فشاري ل سهر دهسته لاتي و ببهه هاريڪار بو دامه زراندا ديموڪراسيون و بهر به لاڳرنا وي دناڻ خه لڪي دا و ل ههمي جيهاني ڙي، ٺهڙ ريڳراوه دشين رايا گشتي پهيدا بکهن و ل دهوڪي جودا تر، هه بونا ڦان ريڳراوان دقهرانه ڪي دايه و سهروڪي فيدرا سونا جڳاڪي مهدهني ل دهوڪي دبڙيت: ڪاري جڳاڪي مهدهني ڪاره ڪي نوييه ل دهڙي و هيشتا دقوناغا دهستيڪي دا يه، ڪاري ريڳراوه يي د قهرانه ڪي دا يه ڪو نه شيابه ماف و ٺهڪان ڙ ٺيڪ جودا بکهت

ديڇوون: سالار محمدهد دوسڪي

چالاڪانه ڪ ديواري گه نجان دا، دبڙيت: هه بونا دورين ۱۰۰ ريڳراوين جڳاڪي مهدهني، دگهال نيزيڪي ۶۰ سهنته رين رهوشه نبيري ل پاريزگه ها دهوڪي، بهڙمار ٺهڙه لهه شڪه ره ڪي پاريزقاني جڳاڪي مهدهنيه و وارين رهوشه نبيري و پيگه هاندنا جڳاڪي نه، لي وهڪ ديارل ٺاستي پيدفي نين! لهر وهلاته ڪي ٺهڙ ڙمارا پاريزقاني هزري و رهوشه نبيري تيدا هه بن، دڦيت رهوش گهلهڪ باشتريه بايه، ٺيسماعيل تاهر جانگير گوت ڙي: ل ڪوردستاني وهڪ جڳاڪي

پيگه هشتي و نه گهلهڪي ڪهڻ دشارستاني مهدهني دا، ٺهه هيشتا ل دهستيڪينه و تا نوڪه بدورستي مه ٺهڪي ٺهڙان ريڳراوان نه زانيه، ڙبهڙي يه ڪي هندڪ جاران ڪارين مه لاواز دهين، بو نمونه ده مي پيشهاته ڙ نشڪه ڪي قه پهيدا دببت، ٺهه دلاني مهيدانيدا دڪهڦينه دٺالوزيان دا، ٺيڪ بريار ب لهز و دجهي خواه دا نينه و هندڪ جاران سازين ميري ڙي دبهه ٺاستهنگ، ڙ لايهڪي دبهه، تا خرڦه بونه ڪي ٺهه نجام بدهي ته دم بو دڦيت، باڙيره ڪي بهرتنگ، ته ٺهه مهيدانين بهرفرهه نين ڪو تو ڪارتيڪرني ل سهرهاتن و چووني نه ڪي، يان ڙي ٺاسايي بوون و ڪارتيڪرنا

دوڪانا و ٺهه خه لڪي ٺاماده ۲۰۰ تا ۳۰۰ مروڦا، تو نه شيني ڪارتيڪرني ل سهر بڪهي و بيڙي ٺهڪه رڪي نه ته وه يه ٺهه بخو حهز بکهت و برڙي ته سهر جاددي، ته گهجهڪي خرابي تيڪه رڙي ههي و ٺهه وڙي موسييه ته ڪاهه لڪ مهزنه و دببت ٺهه سوبه ڪونترولي ل سهر نه ڪهين. ٺهه ههمي ٺهه گهرن ريڳراو و سهنته رين مه نه شين ٺهڪي خو بدورستي بجه بينن. خلا ڙ ههمي گرنگر ڙي هه وهڪو ٺيسماعيل تاهر گوتي: هندڪ ريڳراو وهڪ دوڪاناهه و ٺهڙ دوڪانين ههني ٺهه دبڙني ريڳراو، راستي خو ناهافي نه ڪاري و دبهه ٺاستنگ بو

شیرزاد پیرموس:

کاری ریکراوہی د قہیرانہ کی دا یہ کو نہ شیاہ ماف و ئرکان ژ ئیک جودا بکەت

چالاکفانہک دبواری ریکراوین جفاکی
مہدنی دا، دبیزت: ل ہریمما کوردستانی
ہر ریکراوہکا جفاکی سفیل ل بن سیبہرا
لایہ نہکی سیاسی یہ یان ژ ی تاگریی بو
لایہ نہکی سیاسی دکەت. قہدري شیرو گوت:
ریکراوین جفاکی سفیل ل دھوک وھو
پیدفی نہ ہاتینہ دامہ زرانندن، بہلکو وھو
چاقلیکرنەک ل باژیرین دی یین کوردستانی
دھینہ دانان، لہوما وھو پیدفی نہشین
بکارین خو رابن وھو ریکراوین NGO د
ئەکتیف و کاریگەر بن د واری تایبہ تمەندییا
خو دا. بتنی ئہو ریکراوین شیاہ تا
راہیہکی کیم کاری خو ئہ نجامدن، ژ تبلین
دەستان نا بورن. قی چالاکفانی گوت ژ ی:
ئەگەر ژمارا ریکراوان د کیم بن یان زیدە،
کاریگەرییا خو نابیت، بتنی ئەگەر ئەف
ریکراوہ زیدەبون، بیت ئەکتیف بخو
دھینہ پیش و بہرنیاس دبن، یین دن ژ ی دی
بەرەف نہ مانی چن.

نینہ، تہنہ دزانیت کو ئہون ئہوین کەل و
پہلان دابەش دکەن، نمونہ تا نوکە ہستی
خوبەخشیی نینہ تا نوکە کەرتی تایبەت نہ
شیاہ رولی خوہ بگیریت! ئەفہ ہمی ئہو
فاکتەرن کو ریکراوین جفاکی سفیل رولی
خوبیینیت، ژبەرکو ریکراوان داری سحری
قی نینہ و ئہوین تیدا کار دکەن ہر ژ قی
جفاکینہ، نہ ژکە وکەبەکی دی ہاتینہ و بہلی
گەر بیژین ریکراوان چ نہ کریہ یا کری،
بہلی نہ ل وی ئاستینہ یی پیدفی. سہروکی
فیدراسیونا جفاکی مہدنی ئہو چەندە ژ ی
گوت: کاری جفاکی مہدنی کارەکی نوییہ ل
دەقەرئ و ہیشتا دقوناغا دەستپیکری دا یە،
کاری ریکراوہی د قہیرانہکی دا یە کو
نہ شیاہ ماف و ئرکان ژ ئیک جودا بکەت و
چەند ریکراوہ ہنہ، بوونا وئ یان
دامہ زرانندا وئ بشیوہیہکی سروشتی نہ
بوویہ و نہ لدویف خواست و ئارەزو یا جفاکی
بوویہ، یا دەستکرد بوویہ چ ژلایی تاکە
کەسی یان سازیہکا دی بوویہ.

سہبارەت رولی ئەکتیفی
ریکراوین مہدنی، سہروکی
فیدراسیونا جفاکی مہدنی ل
دھوکی گوت: رولی ریکراوین
جفاکی سفیل ل پاریزگہا
دھوکی ل سہر بنہ مایی کو (٦٠٠) ریکراو ل
ہریمما کوردستانی ہبن، بتنی (٨٠ تا ٨٥)
ریکراو ل سنورئ پاریزگہا دھوک و
دەقەرئ تازہ رزگارکری ہنہ، واتە (١٤ تا
١٥٪) ریزا وانن ل دھوکی. سہبارەت نہ دیتنا
رولی پیدفی یی ریکراوین جفاکی مہدنی،
شیرزاد پیرموس گوت: ئەز دبیزم کو فەند و
بەخشین ژلایی ریکراوین نیف دەولەتی بو
ریکراوین دھوکی زور دکیم، ژبەرکو یەک
بارەگایی ریکراو نیف دەولەتی ل
پاریزگہا دھوک نینہ، ہمی ل ہولیر و
سلیمانیی نہ، ئەفہ ژ ی کاریگەریی ل سہر
نہ بوونا رولی ریکراوین سفیل دکەتن و
ہەر وەسا کیم شارەزاییا ئہو کەسین لناف
قان ریکراوان کار دکەن، دقیت ژبیرنەکەین
ژ ی کو ئہم ل جفاکەکی
دژین کو ہیشتا شارەزایی
د کاری جفاکی مہدنی دا

قہدري شیرو:

ریکراوین جفاکی سفیل ل دھوک
وہ کو پیدفی نہ ہاتینہ دامہ زرانندن،
بہلکو وھو چاقلیکرنەک ل باژیرین
دی یین کوردستانی دھینہ دانان

ههتا کهنگی چاقه‌ری

دیموکراتی و ئازادی بین د عیراقا نوی دا

په‌ره‌سه‌ندنا دیاره و نکاریت ب دروشم وه‌کو
سه‌رخان ل سهر ب سه‌پینین، ئالوزیا زه‌مین
عیراقی د رویی عه‌قلی و که‌لتوری و
کومه‌لایه‌تی و ئابوری، کو ده‌ره‌گوشه‌یه‌کی‌دا
به‌ری خوه‌به‌ینی دئ بینین دچه‌ندین کوسپ
و ئالوزین ترسانکا خوه‌دینته‌فه‌ کو
سه‌رجه‌م ده‌وله‌تین جیران دگه‌ل عیراقی
کارده‌کن بو ریگرتنا وان بنه‌مایین ماددیانه
کو مه‌رجن بو هه‌بونا ساده‌ترین بنه‌مایین
دیموکراتی نه.

ئیک ژ ئه‌گه‌ر و هوکارین سهره‌کی ل
روژه‌لاتا ناڤین کو ریگرن لهر دم
دیموکراتی و علمانیته‌تی، باله‌ده‌ستبونا
که‌لتوری گرتین ئاینی و خیلایه‌تی یه‌ کو
کلتوره‌که، ژ گه‌له‌ک لایه‌نانقه‌ ناسناما
کومه‌لایه‌تی‌بونئ دئیخه‌به‌رگومانی، چونکه
دیموکراتیه‌ت و علمانیته‌ت چه‌قین ئیک دارن،
نابیت بهیچ شیوه‌یه‌کی دیموکراتی بی
علمانیته‌ت هه‌بونا خوه‌هه‌بیت، بویه‌کو هیشتا
کومه‌لگه‌ها عیراقی خاسیه‌تین کومه‌لگایین
دیموکراتی نینه، ئه‌گه‌ر ئه‌م ب پیه‌ه‌ری
سوسپولیوژی لیکدانی بو بکه‌ین، ئه‌ف چه‌نده
بویه‌ئه‌گه‌ر کو گوتن ل سهر دیموکراتیه‌تی
و دیموکراسیکرنا عیراقی ده‌قه‌نه‌ به‌ر
گومانی، لئ ئه‌گه‌ر ب وی چاقی به‌ری خوه
به‌ینی کو ئاینه‌ی گه‌لی کورد یان گه‌لی
کوردستانی دئ عیراقی دا ئاینه‌کی گێژ و
ئالوزبیت، ب دیتنا من ئه‌م خوه‌دئیخه‌ ژیر
کاریگه‌ریه‌کا وه‌می‌فه‌، هه‌لبه‌ت نابیت ئه‌م ب
خه‌یال و وه‌م به‌ری‌خو به‌ینه‌ پاشه‌روژا گه‌لی
خوه، چونکه‌ ملله‌تی کورد ژ بو قی
پاشه‌روژ قوربانیه‌کا ئیکجار مه‌زن دایه،
بێگومان دیموکراتیکرنا عیراقی سهرباری
به‌رچاگرتنا هوکارین کومه‌لایه‌تی میژویا
په‌ره‌سه‌ندنا ناکوکیین کو د خودی قی
کومه‌لگه‌هی دا، پیددئی قوبارنیدانه‌کا مه‌زن و

همه‌دی ره‌مه‌زان

ئه‌فه‌ پسپاره‌که‌ چه‌ندین جاران لدویف
به‌رسقا وئ گه‌ریانه، لئ ئه‌فه‌ ئه‌و په‌سپاره‌ کو
ب هه‌روه‌ به‌رسقا ل سهر ناھیه‌ته‌دان، یان ژ
به‌رسقا دان ل سهر قی پرسی کاره‌کی ب
ساناهی نینه، بتایبه‌ت دره‌وشه‌کی دا کو
بنه‌مایین دیموکراسیه‌تی ل سنورین
روژه‌لاتا ناڤین بگشتی و لوان ده‌وله‌تین
کوردستان ب سهر دا هاتیه‌ دابه‌شکرنا
بتایبه‌تی، کو هندی ژ رویی دیموکراسی
دلاواز، دکارین بێژین هه‌ر بێهنا
دیموکراسی ژ لئ نینه. بویه‌هه‌ر گوتنه‌ک
و ئاخفتنه‌کا ل سهر چاره‌نقیسی مه‌ وه‌کو
کورد لهر ته‌م و مژو گوماندیا، بابته‌تی
دیموکراتیکرنا روژه‌لاتا ناڤین، بابته‌کی
زیده‌ ئالوزه و دوو به‌ربه‌ستین مه‌زن و
کاریگه‌ر هه‌ر دم ریگرن بو هه‌ر بزاقه‌ک و
ئاراسته‌کرنا بقی ره‌نگی، ئه‌و ژ که‌لتوری
گرتی و نه‌ریتین کلاسیک توندروین
نه‌ته‌وه‌ی ئاینی و جیگیربونا ره‌ه‌ و ریشالین
چه‌سپاندن و مه‌رجین باله‌ ده‌ستین
ئیسلامی ده‌قه‌ری دا.

بویه‌گه‌لی کورد دمێژویی دا، سهرباری
مه‌ترسیا دابه‌شکرنا کوردستانی بویه
قوربانی نه‌بونا دیموکراسی، له‌ورا لقیره
پسپاره‌ک ده‌یه‌ته‌ پێش ئایا چیدبیت بی
دیموکراتیکرنا ده‌قه‌ری بگشتی و ئه‌و
ده‌وله‌تین کوردستان ب سهر دا هاتیه
دابه‌شکرنا بتایبه‌تی، کورد بگه‌نه‌ ماف و
ئارمانجین خوه‌ بین ره‌وا یان ژ ب ساناهی
چاقه‌ری گورانکاریین بنچینه‌ی بین بو
ره‌خساندنا هه‌ل و مه‌رجی بو خوشکرنا
زه‌مین کومه‌لایه‌تی، سیاسی، ئابوری و
که‌لتوری، بو پرسا دیموکراتیکرنی یان
دیموکراتی بخوه‌ په‌روه‌ده‌ و عه‌قل و

خه‌باته‌کا هه‌فچه‌رخ به‌یه‌ته‌ کرن کو بکاریت
که‌لتور و عه‌قلی تاک و ره‌ه‌ند تاک مه‌ودا
بنه‌مایین که‌لتوری گرتی و مه‌زه‌به‌ی کو خوه
ب پیروز و سه‌یر گه‌لی عیراقی دزانیت ژ ناڤ
بیه‌ت، ل جه‌ی وی عه‌قل و که‌لتور و
به‌رخودانه‌کا وه‌ک هه‌ف به‌ره‌م بینیت کو
فره‌ ره‌نگی و فره‌ عه‌قلی په‌سه‌ند بکه‌ت و ریژی
ل به‌رامبه‌ر خوه‌ و بگریته‌، عه‌قله‌کی به‌ره‌م
بینیت کو پروژ به‌ری خوه‌ نه‌ ده‌ته‌ هیچ
تشته‌کی ژبلی ئازادیا مافین تاکه‌ که‌سی،
بێگومه‌مان ئه‌ف حاله‌ته‌ ژ دناڤ تورک و
فارس و عه‌ره‌بان دا ب ساناهی ناھیه‌ته‌ دی،
چونکه‌ ئه‌ف راستکرنا و به‌ری‌خودانه‌ نه‌ک
هه‌رل عیراقی بتنی هیه‌، به‌لکو ل ده‌وله‌تیت
د ژ یین روژه‌لاتا ناڤین کو ژ خوه‌ بتنی
درازی نه‌، ژ بلی خوه‌ که‌سه‌ک دن نابین،
هه‌لبه‌ت ئه‌ف دیتن و به‌رخودانه‌ تیشه‌کی
ساده‌ نینه‌ د عیراقی دا، نه‌خیر به‌لکو
روبه‌ره‌کی فراوان ژ عه‌ره‌بین عیراقی بخوه‌ فه‌
دگریته‌، ده‌مان ده‌مدا هه‌فکاری و پالیشیا
مه‌عنه‌وی ژ نه‌ته‌وا عه‌ره‌بی و هه‌زا نه‌ته‌وه‌ییا
عه‌ره‌ب و ناسیونالیزما عه‌ره‌بی وه‌درگیت،
که‌واته‌ دین گفاشتنن نه‌ته‌وه‌ی و مه‌زه‌به‌ی و
خیلایه‌تی دا چاقه‌ری چ ئاینه‌ی بین ژبو
دیموکراتی و ئازادی عیراقی دا؟.

ئیراق ژ دکتاتوره کی بهره ف کومه کا دکتاتوران

غالب جهمیل

دچاخین که قنن مروفایه تی تیرا دهر باز بوی و تا نوکه، ههمی گافه کی مروقی ههولدايه و بهر ریکه کا هه بیت، خوه ئازاد بکه ت و ب ئازادی بژیت و بیر بکه ت. له ورا دیروکا گهل و نه ته وه یان ههمبه ر دهسته لاتی تین تاکره و دکتاتورانه، یا پره ژ شوره ش و سه رهلدان و خوه گوریکرنی، ههمی ژی ژ پیخه مه ت بده سته ئینانا دادپهروه ریا جفاکی و سهروه ریا یاسایی و مافین مروقی یین گشتی. لی هه که ئهم سه که یه نه ئیراقی، ئه فا دبیزنی ئیراقا نوی ئیراقا فیدرال، کو پتر ژ سیه سالان شه ر و شوره ش دژی دهسته لاته کا دکتاتوری ل ئیراقی ژ پیخه مه ت ئازادی هاتیه کرن، لی وه کی یا دیار پشتی وئ رژیم ژی، ئیراق به ره ف چ ئاقاره کی دکتاتوری قه چوو.

ئانکو چونا دکتاتوره کی، کومه کا دکتاتورین دی ل سه ر بنه مایی تائیفی و نه ته وه ی دروست بون و ئه ف ململانین ب سه ر قه سیاسی و ژ بنقه خوین ریتن و ب به هانه یا هه بونا گروپین تیوروستی، بو مه رهم و ئارمانج و به رژه وه ندیین خوه، پشتی بورینا نه ه سالان، ئیراق به ره ف خرابترین رهوش دا د چیت! هه که به راوردیه کی دناقه به را دکتاتوره کی مه زن و کومه کا دکتاتورین بچو یک دا بکه یین، ب دیتنا من چ جوداهی نابیت، رهنگه که س هه بن دیتنه ک جودا هه بیت بو دکتاتوریه تی، لی دکتاتوریه ت نه بتنی ئه وه یین گهل خوه

سه ر بنه مایی تائیفی و نه ته وه ی بو خوه گه هاندنا گوپیته کا دهسته لاتی ب هه ر ریکه کا هه بیت، وه کی مه ل سه ری ئاماژه پی دای، ئه ف جوره ململانین سیاسی ژی دبنه زهمینه خوشکه ر بو لایی هه فدر یی دهسته لاتی، کو ئه وژی گروپین تیوروستینه قی ململانا نه شارستانی بده لیه دبین بو ئارمانیجین خوه، له و ئه ف روکه ل ئیراقی ئه رزانتین تشت و بسانا هیترین تشت ریشتنا خوینا مروقی ئیراقی یه، به رده وامیا قی رهوشی ل ئیراقی مه زنتین مه ترسیه ل سه رپاشه روژا ئیراقی ژ ههمی لایه کی قه.

ئه ز به روفاژی وان که سان هزرکه م، ئه وین ئیراقی ب وه لاته کی دیموکراسی دبین یان دکه نه نمونه بو روژه لاتا نا قین، قیجا ئه گه ر مه به سته وان ئه و بیت ئیراق گه هشتیه وئ رادا دیموکراسی کو ب ئازادی تیور و گه نه ده لی ره فاندن و هتد، ده پته کرن، ل وی ده می راسته دئ ئیراق خودانا نویترین مودیل دیموکراسی بیت ل جیهانی و مه زنتین کارگه ها دکتاتوران بیت.

سه رکوت بکه ت! نه تشته کی قه شارته کو ئیراقا ئه ف روکه د قهیرانین مه زن دا یه و ژلایی چهند که سانین سیاسی قه و هه ر ئیک یی هه ولا ژ نا قیرنا یی دی دده ت، ب ریکین جودا جودا قهیرانا ئابوری و ئه منی و سیاسی هتد. قوربانینی ئیک وه لاتی ئیراقی یه، ئه وه لاتی یی بویه سوتهمه نیا ئاگرئ ململانین سیاسیان، ئه ف چه نده ژی بویه ئه گه ری هندئ کو تا نوکه ئیراقی نه شیا یه چ گوهورینین به رچا ف دچ بوراره کی دا بکه ت، بتاییه تی رهوشا ئابوری و ئیمناهی. ئه ف ژ بویه پرسگریکا هه ره سه ره کی کو وه لاتی ئیراقی دناقه به را نال و بزماران دا هیلا ی، وه کی قی شلقا قی دوماهی ب سیاسه تا ئیراقی یا نا فخوه یی که تی و وه سا دیار بوی کو که سانین پله به رزین سیاسی ئیراقی ده ست د کریارین تیوروی دا هه یه، سه روشنوی ئیراق به ر ب ئاسویه کی دی قه بر، ئه فه بخو ژی دبیته نیشانا هه ف قه بولنه کرنی دناقه را کو تله یین سیاسی دال

نیفاقا ئەردوگانی و دکتاتوریە تا ئەسەدی

سیاسیا ئەردوگانی، حماس و حزب الله و ئیخوانین مسرئ و سوریی و ئیراقی ب شۆرەشکیر و (مقاومە) دزانیت و پەکەکی ب تیروورست دزانیت. ئەف نیفاقا نھو یا ئەردوگانی و بەری قیگافی یا ئەسەدی و ئەوین وەکی وان ل عیراقی ژێ تشتەکی سەیرە.

پێنەقیت ئەف سەرکردین ھە، دئ پیکفە خویکا وئ نیفاقا سیاسی دەن و ریک و کاروان و دەردی سەدام و قەزافی پی چووین، دئ ئەسەد ژێ پی چیت و بلا ئەردوگان دویری خو نە دانیت، چونکی خویکا مەزن ئەو ژێ دئ دەت، ئەگەر سیاسەتا خول ھەمبەر کوردان نە گوھوریت و مافین وان نە دەتی و چ لدمەکی نیزیکی بیت یان دویر، دئ کورد ل قان پارچەیان ژێ گەھنە ئازادیا خو و دئ ئەو رژی م بقی چەندئ زانن کو بن پیکرنا مافین گەلان و ھاولاتیئ خو، دئ ب سەرئ رژی م وان بخو دا شکیت، ئەگەر گوھورینان ئەنجام نەدەن.

ئەردوگانی و ئەسەدی و ژبلی وان بقییت یان نەقیت و چ پروژە ل دەقەرئ ب سەرناکەقن ئەگەر د فیلتەرئ ھەرئما کوردستانی دا ئەو فیلتەرە دەرباز نەبن، چونکی بەرژەوہندیئ وەلاتین زلھیزگرەنتیا وان ل کوردستانی یە. کەنگی دا جارەکی ئەسەد و بەعسیئ سوریی بەحسئ پیدانا ناسنامی و مافین رەوشەنبیری یئ کوردین روژئافا کەن، ئەگەر کورسیکا وی نە ھژیا با؟ بوچی ئەردوگان روندکین تیمساحا بو خەلکی سوریی دبارینیت و دپشترا کریارین کومکوژیئ دژێ کوردین وەلاتی خو ئەنجام دەت و دبێژیت ئەز داخوازا لیبورینی ژێ ناکەم! ئەردوگان خو ب چاکسازئ دەقەرئ دزانیت و بەرەقانیئ ژ شۆرەشین پائیزا عەرەبی دکەت و پشتەقنەکی سەرەکی بوژ بو خونیشاندەرین مسرئ و سوریی و یەمەنی و بەری نھو یئ تونس و لیبیا ژێ. ددەمەکی دا ئەو و جەنەرالیئ خو دەرەوامن ل سەر دارێشتنا پلانین لەشکەری و سیاسی دژێ کوردان. نیفاقا

ئەحسان دیرکی

Ehsanderki71@yahoo.com

داد و گەشەپێدان، بەعس و ئەردوگان، ئەسەد و دار و دەستەکا وان ب ئوسمانلی و سەدامیئ نوی قە، ل ھەموو قولاکچین قی دەقەرئ دوژمنین ئیک و دوو نە و بو مە کوردان، دبنە ھەقال و دوست و پیکفە نیارییا مە دکەن. ھزرا من ناھیت جارەکی ژ جارن بەغدا و تەھران و دیمەشق و ئەنقەرە قیک کریبت و قیکنەکرنا وان گەلەک جارن گەھشتییە رادئ شەری و لەشکەرکیشیی ل سەر ئیک و دوو. بەلی ئەو قیکنەکرنا دا ب داوی ھیت، دەمی کیشا کوردی دەھاتە گورئ و ھەلوستی خو دکەر ئیک بو نەھیلان و تیکدانا ھەر چرێسکەکا ھیقی و ئومیدەکا کوردی بو گەھشتنا ھندەک ژ ماف و ئارمانجین خو یئ رەوا، بەلی پشتی شەری ئازادیا ئیراقی و بابەلیسکا زستان و بوھارا ئەرەبی ل دەقەرئ و نەمانا ھندەک دکتاتوران و یئ دی ژێ چاقەرئ نە و دریزئ دانە. ھەقکیشە و ھاوسەنگی ب ئیکجاری ھاتنە گوھارتن و کورد پینگاقتن پشت راست بەرەف جیھانیکرنا دوزا خو، وەکو دوزەکا سیاسی ھاقتینە و د بەرەوامن.

د ھەقکیشەیا نوکە دا، کورد ھژمارەکا گرنگن ل ھەر چار وەلاتین (ولاتی وان یئ مەزن تیدا)، کورد ھژمارەکا گرنگن، چ

هەر هونەر مەندەک لدویف سەنگا خویا هونەری دئ پلا ئەندامەتیا خۆ دەندیکایی دا وەرگرت

پروفايل

سازکر: سالار محەمەد

نیاز محەمەد نوری مەلا محەمەد
بەریاس ب نیاز نوری.
ژ دایک بووین ۱۲/۱۲/۱۹۲۷ ل باژیری
بەغدا.
ئەندامی کومەلا هونەری جوان /
گورد مەلەبەندی گشتی سلیمانی.
ئەندامی ئوکیسترا سلیمانییە.
چەندین ئاواز و کاری موزیکی هەنە.
بو ماوی ۱۰ سالان نامادە کار و
پیشکیشکرێ بەرنامین هونەری
بویە، ل کەنالی گوردسات.

کاری ریکخراوایی یێن
هونەر مەندانە، ل ریکهفتی
۱۹۸۳/۱/۲ هاتیە دامەزراندن و ژ
چار ئیکەتیێن بسپور پێک دەیت،
ئەو ژێ هەر ئیک ژ ئیکەتیا
شیوەکاران و ئیکەتیا فلمسازان و

سەرووکی سەندیکا هونەر مەندین
گوردستانی ئاشکەرا کر، نوکە کارل سەر
دوو پروژان دەیتەکر، پروژی سندوفا
خانەنشینا هونەر مەندان و پروژی
پاراستنا بەرەمەن هونەری یێن
هونەر مەندان و چەند هەول هەنە ژ ئالیی
سەندیکایی قە دگەل کومپانیەکی بو چیکرنا
یەکیێ ئاکنجیبوئی بو هونەر مەندان، بەلی
تا نوکە نەچوینە دوازی جێبەجێکرێ دا و
ئەم بەیقی نە حکومەت بەرسفا داخازیا مە
بەدت.

نیاز نوری دچاڤیکەفتەنەکا کورت دا
دگەل چاڤدێر، ئەو چەندە ژێ دیار کر و گوت:
لدویف مادێ (۵) ژ پەیرهێ ناخوویی
سەندیکایی، هەر هونەر مەندەک لدویف
سەنگا خویا هونەری پلا ئەندامەتیا خۆ
دەندیکایی داڤی وەرگرت، ئەو ژێ پستی
پیداچوونەک د فائیلین هونەر مەندان دا
دەیتەکر، نوکە ل سەندیکا هونەر مەندین
گوردستانی ۱۳۴۷ ئەندامین کارا هەنە و ۶۷
ئەندامین هاوکار و ئەگەر ژمارا فائیلان
بدوماهیک هات، دئ ژمارا دروستا
هونەر مەندان بەرکەفت و ئەف کارە هاتە
ئەنجامدان بو دوبارە بون ل ریکخستن
ئەندامەتیا هونەر مەندان و بەرەمەن ئەو
کەسین نوکە ل سەندیکایی نەماین و ژ هەژێ
ئەندامەتیێ نین و پستی پیداچوون ل سەر
فائیلین هونەر مەندان بدوماهیک هات، دئ
هونەر مەندین دروست هینە دیارکر.
سەبارەت مافین هونەر مەندان و کا ئایا
چەند هونەر مەند مووچی ریزلینانی
وەردگرن، نیاز نوری گوت: سەندیکا
هونەر مەندین گوردستانی درێژە پیدانا

پیرا دبیت، مەرج نینە دەرچوویی
پەیمانگە هەکا هونەری یان کولیژەکا هونەری
بیت، دقیت کاری هونەری هەبیت و بەلی
بەرامبەر مە ژمارەکا باشا دەرچوویی
هونەرین جوان هەنە ئەندامین سەندیکایی
نە، رهوشا هونەری بگشتی نوکە ل
گوردستانی دئاستەکی ناڤنجی دایە و
ئاستی فلمسازاژی دقوناغین سەرەتایی دایە
و بەشداریکر هەیه د قەستیڤالاندا و
چەندین خەلاتان وەردگرن، بەلی بنەماین
پیشەسازیا سینه مایی ل گوردستانی یا
بەیز نینە. ل دوماهیێ ژێ، سەرووکی
سەندیکا هونەر مەندا گوت: هەر
هونەر مەندەکی ئازادە سەر ب چ لایەنی
سیاسی قە بیت، بەلی د سەندیکا
هونەر مەندان دا حزبایەتی نینە و مە چ
پەیوەندی ب حیزبان قە نینە و هیڤیدارم
هەمی هونەر مەندین گوردستانی ل بن
سیبەرا سەندیکا هونەر مەندین گوردستانی
کومفەببن و ب ئیک دەست، بو پتر پیشەڤەرنا
ئاستی هونەری ل گوردستانی.

موزیکژەنان و شانوکاران و ئەقەب بریارا
کونگرێ هونەر مەندان بویە، دا هەر
هونەر مەندەک د بسپوریا خودا کار بکەت،
وەک ماف ژێ، ئەندامین سەندیکا
هونەر مەندان، ل هەر کولیژەکا هونەری دوو
کورسیکیێن خواندن هەنە، بەلی وەرگرتن
دقیت ب تاقیکرنا کولیژی بیت و مە هاریکاریا
گەلەک هونەر مەندان کریە بو چوونا دەرڤەیی
وەلاتی ب ریکا وەزارەتا رهوشەنبیری و
لاوان، لی مە شیانین دارایی نین
هونەر مەندان بەنێرین دەرڤە، لی ئەم
پشتگیری لی دکەین و دەربارەیی پرسا
مووچی ریزلینانی ژێ، چ ئامارل جەم مە نین
وەک سەندیکا، کا چەند هونەر مەند مووچی
ریزلینانی وەردگرن، بەلی ل وەزارەتا
رهوشەنبیری و لاوان یا حکومەتا هەرێما
گوردستانی هەنە. سەبارەت مەرجین
ئەندامبونا هونەر مەندی و کا ئایا پیدڤی یە
دەرچوویی پەیمانگە ها هونەرین جوان بیت،
نیاز نوری گوت: مەرجی هونەر مەندی
سەرکەفتی کاری وی یی هونەری یە ئەوی

هاولاتیپن تاخی بهفرین ل سهرسنکی دبیرن:

ئو عهردی حکومهتی ل سالا ۲۰۰۲ ی دایه مه (تهجاوزه) و بو مه ناهیته تاپوکرن

هاولاتیپن تاخی بهفرین ل سهرسنکی، گازندهیان ژ نه تاپوکرنا خانیپن خوه دکهن کو ل سالا ۲۰۰۲ ی عهرد ژ لایئ باژیرقانی سهرسنکی قه بو هاتیه تهرخانکرن و خانی ل سهر ئافاکرینه و دبیرن ژ بهرکو ئو عهرد ل سهر ناڤین مه نه هاتینه تاپوکرن، ئه مه نه شیپن ژ پارئ سلفا عهقاری سودمه ندبین و خانیپن مه ژی دبئ سهر روبهرن، دبه رامبه ردا سهروکا باژیرقانی سهرسنکی دبیریت: ئو خانی، دی دئه ف سالا دا هینه تاپوکرن.

دوو قچون: نیهاد ئوره ماری

هاولاتیپن کو ئیک ژ وان که سانه بهرامبه ر چولکرنا ئیک ژ ئاهاپین حکومی ل سهرسنکی و ب پارچه کا عهردی هاتیه قهره بوکرن، گازندا خوه بقی رهنگی دیار کر و گوت: پشتی سهرهلدانی و ژ بهرکو گوندین مه هاتبونه خرابکرن، ئه مه وهک گهلهک که سان دئاهاپین حکومی قه دئاکنجی بوین و مالا مه دئاهاپین بهرئ یئ (بنگههی پاراستنئ) قه بول سهرسنکی. ل سالا ۲۰۰۲ ی بهرامبه ر چولکرنا مه بو فان ئاهاپان، ئه مه هاتینه قهره بوکرن ب پارچه کا عهردی دگهل هندک که ره ستین ئافاکرنی کو بخو پی خانیان دروست بکهین و مالا خوه گوهیزینه تیقه. ههر چه نده ئو که ره ستین داینه مه ژی کو خانیپن خوه پی ئافاکهین، تیرا ئاهاپی نه دکرن و گوته مه کو دی خانیپن وه هینه تاپوکرن. نیباری کوتی ژی: ل وی ده می شوینا بو مه ئو عهرد بهیته تاپوکرن، ههر ئیک ژ مه کاغه زهک دایی، لی تا نوکه چه ندین جارا مه سهره دانا باژیرقانی سهرسنکی کریه و دیسان مه سهره دانا ریقه بهریا ناحیا سهرسنکی ژی کریه، کا بوچی تا نوکه خانیپن مه نه هاتینه تاپوکرن، لی ههر جار ئاخفتنه کی دبیرنه مه، جاران دبیرن خانیپن

خانیپن مه دبئ سهر روبهرن و دبئ بههرین ژ وهرگرتنا سلفا عهقاری کو خانیپن مه هیش سیاجکری نین، ئانکو دبئ سهر روبهرن، چونکه ژ بهرکو نه هاتینه تاپوکرن سلفی عهقاری ژی ئی ناگریت، ئه مه نزانین کا ئه گهر ژئ چیه، ئه گهر ئیک بهیته تاخی مه دی سهرسورمان مینیت، بو نمونه خانیپن من نه یئ تاپوکریه و یئ برهخ من قه یئ تاپوکریه، یئ دی نه یئ تاپوکریه یئ برهخه یئ تاپوکریه، ئه جفا یئ تاپوکر ی خانیپن وان دباشن و سلفا وهرگرتی و یپن مه دبئ سهر روبهرن، چونکه نه دتاپوکرینه دا ئه مه ژی بخو سلفی پی وهرگرین و خانیپن خوه دورست بکهین.

هاولاتیپن کی دژی هه مان ناریشه یا نه

وه گریدای خانیپن (چهپانه) کو ئو بهراهیا هه می که سا هاتبونه تاخی بهفرین و ئه وان ههر ئیکی دوو سی پارچین عهردی بخو کونترولکرینه، قیجا نه شیپن یپن وان تاپو بکهن، خانیپن مه ژی ب وان قه گریددن. قی هاولاتی قیا ئه مه قی ئاخفتنا وی ژی بگه هینین و گوتی: ئه ری ما ئه گهر ئو نه شیپنه وان، ما مه چ گونه ها خوه هیه؟ قی هاولاتی کو بهرده وامی دا گازنده یپن خوه و گوتی: بو زانین پشتی مه چه ندین وه جپن دی یپن هاتینه تاخی بهفرین و خانیپن وان یپن هاتینه تاپوکرن کو ئو ژی ههر وهکو مه دئاهاپین حکومی قه بوون، کو ئه قه مفاداربون ژ وهرگرتنا (سلفا عهقاری)، ئه قه ئه مه ئو یپن ل ده سپنکی هاتینه تاخی بهفرین، تا نوکه

تاپوکرنا خانیی خوه یا هوی و گوتی: ئەم دئاڤاهیین حکومی قە بوین ل سەرسنکی و هەر ئیک ژ مە پارچەکا عەردی ل تاخی بەفرین دایی، مە ژێ ئەو خانیی حکومی چولکرن، مە بخو ئەو عەردین داینە مە یین ئاڤاکرین لی تا نوکە نە هاتینە تاپوکرنا، ئەقە پشتی مە چەندین پارچین دی یین داینە خەلکی کو ئەو ژێ وەکی مە دئاڤاهیین حکومی قەبون خانیین وان هاتنە تاپوکرنا و یین مە هیش دبی تاپونە. جەمیلی گوت ژێ: ئەری بتنی مە دقیت ئەگەران بزانی، بوچی ئەو عەردی وان دایە مە ناھیتە تاپوکرنا؟ ئەم نەشین مفای ژ وەرگرتنا سلفا عەقاری ژێ وەرگرن و خانیین خوه پی دروست بکەین، کو دبی سەروەرن چەندین جارا ئەم یین لدویف گەریان، لی چ کەس پیتە یی نادات.

هاولاتیەکی دی کو دئاڤاهیی باغچی زاروکان قە ل سەرسنکی یی ئاکنجی بو و ل سالای ۲۰۰۲ ئ ئەو ژێ ب پارچەکا عەردی ل تاخی بەفرین هاتیە قەرەبوکرنا، بقی رەنگی گوتی: ل سالای ۲۰۰۲ ئ گوتنە مە ئەم دبی هەر ئیک ژ هەو پارچەکا عەردی دەینی و هین دشین بخو خانیان لی ئاڤا بکەن، هەر چەندە هەر ئیکی ژ مە پارچەکا عەردی دایی و دگەل کوژمەکی پارە کو دبو ۷۰۰ دولا رین ئەمریکی، بەلی ب وان پاران خانیین مە مانە نیقەر و و ئەم نەچار بوین مە بخو پارە قەرکرن و پیچەکی ب سەروەرکرن. نەزیف محەمەد ئەو چەندە ژێ گوت: ئەو کەرەستین هینگی دگەل دا داینە مە، گەلەک دیکم بون بو ئاڤاکرنا خانیەکی کو سەری زاروکی خوه بکەینە تیڤە و دیسان ئەو تشتی ددەستی مە دا هەبی ژێ و مە هەندەک قەرکر ژێ تا مە پیچەک ب سەروەر کرین، بەلی تا نوکە ژێ دبی کیماسی نە و ئەگەر ئەو عەرد بو مە هاتبایە تاپوکرنا دا شین ژ سلفا عەقاری مفادار بین و نوکە خانیین مە دوەسا بان کە ئەم شیبابین دبن قە بقەتین. قی هاوالاتی گوتی ژێ: ئەم نەدشین خانیین خوه بفروشین یان دروست بکەین ژبەرکو چ جیاوازی دناڤەرا خانیین مە و خانیەکی تەجەوز دا نینە و ئەم هەردو دتەجەوزین و بقی رەنگی بیت، هەر گاڤا باژیرقانیی و

قەن نیزیکان بەینە تاپوکرنا و نە ئەم یی کاری بو دروستکرنا مامەلا دکەین، نەخشە راستە دکەین، ب نیزیکتین دەم دبی هینە تاپوکرنا. سەبارەت کا دبی کەنگی ئەو عەرد ل سەر ناڤی وان هاوالاتیان هینە تاپوکرنا، هیمان عارف گوتی ژێ: ئەز نەشیم ژفانەکی دەست نیشان بکەم، لی دشییم بیژم ئەو عەرد دبی دئەف سالە دا دبی هینە تاپوکرنا و ب کوژمەکی رەمزی یی کیم و لدویف یاسایی، خانیی ئاخی بەهیی خویی هەبی و یی جیمەنتوی ژێ بەهیی خوه هەبیە و لدویف روبەری، لی هەر چاوا بیت بەهییەکی کیمە و بارئ هاوالاتی گران نابیت. سەروکا باژیرقانیی گوت ژێ: دەمی ئەم خەلاسبوین و مامەلین مە بدوماهیک هاتن، ئەم دبی خودانین وان عەردان ئاگەھدار کەین و دبی لیژنەک پی رابیت ب تاپوکرنا وان خانیان، لدویف یاسایا تاپوکرنا کومەلگەھان و دبی خەلک ب ریکا فورما داخازی ژ لیژنا تاپوکرنا کومەلگەھان کەت، بو تاپوکرنا خانیین خوه و دبی لیژنە روژەکی بو چوونا پیش خانی دەست نیشان کەت.

حکومەتی قیا دبی خانیین مە خراب کەن کو دبنیات دا بلا ئەف عەردە نە دابانە مە یان ژێ بلا بەین بو مە تاپو بکەن. سەبارەت پسپارەکی کا ئایا وان سەرەدانا جەین شولە ژێ کرینە یان نە و بەرسقا وان بو هەو چ بویه، قی هاوالاتی گوتی: مە گەلەک جارن دیڤچوون بو قی چەندێ کریه و مە پسپار کریه کا ئەگەرئ نە تاپوکرنا خانیین مە چیه؟ لی هەر جارەکی تشتەکی دبیژنە مە، جارن دبیژن ل وی دەمی ریکخراوەک ب کارئ قەرەبوکرنا وە رابو نەک حکومەت، جار ژێ دبیژن دبی بو هەو تاپوکرنا. ئەقجا هیڤیخوازین چارەیک بو مە بەیتە دیتن و خانیین مە ژێ وەک هەمی خەلکی دی ئەوین ل دویف مە را هاتینە تاخی بەفرین، خانیین مە ژێ بەیتە تاپوکرنا دا کو ئەمژێ بو گەلەک تشتا دبی بەر نەبین.

د سەرەدانا ریفەبەریا باژیرقانی سەرسنکی بو گازندەیین قەن هاوالاتیان، سەروکا باژیرقانیی بقی رەنگی گوتی: ئەو پارچین عەردی یین سالای ۲۰۰۲ ئ هاتینە دا بەشکر ل سەر وان هاوالاتیان، د بەرنامی مە دا یە ب یاسایا تاپوکرنا کومەلگەھان ل

ريڻه بهري چاڪسازيا سنڀالان و ئافره تان ل دهوڪي: گه ف ل راگرتي و دادگه هڪريان و مه ڙي دهينه ڪرن

ريڻه بهريا چاڪسازيا سنڀالان و ئافره تان ئيڪ ڙ وان ريڻه بهريانه ڪو سه رهدهريا وان دگهل ڪه سڀن ڦاريبويه و بو وي ڇهندي ڪو بزائين ڇ دناڻ ڦي چاڪسازي دا هيه و مامه لا وان دگهل ڦان ڪه سان چاوانه و ريڙهيا ڪه سڀن سنڀاليان دڦي چاڪسازي دا، ريڻه بهري چاڪسازي دبڙيت، ريڙا سنڀاليان ل چاڪسازيا سنڀالان و ئافره تان لدهوڪي ڙ ريڙا پارڙيگههين دي يڀن ههريمي زيدهتره.

دو وڇون: نزار چڀي

سهرهري سنورادرڪرنا ئازاديا وان، سنڀلهي دادگه هڪري گوت: ئه ڇوڍنڪارم ل قوتابخانا رهزا دناڻ چاڪسازي دا و سيسته مي مه ڙي خواندنا بلهزه، ڪو هر سالهڪ ب دوو سالانه و ماموستايڀن مه گهلهڪ دگهل مه دهاريڪارن، لي ئه ڏخوازين، ڪو پولا (۱۰۱۱ و ۱۲) ئي بنه رهي ڙي بو مه بهي ته ڦهڪر دا ڪو بهر وهاميي بدهينه خواندنا خو. (د. خ) گوتي ڙي: هر ڇهنه پولين ڙيگوتي دهرهڪي (خارجي) نه، لي ئه ڏم دبڀين ڪو ئه ڏم دوي شيوازي تاقيرڪنن دهرهڪي دا دهرناچين، هر ڇهنه سال پار ڇهنه ڇوڍنڪارهڪان پشڪداري دتاقيرڪنن دهرهڪيدا ڪر بو، لي ڪه سهڪ ڙ وان دهرنه چو. سه بارهت ڦي داخوازي ڙي،

ئه ڦ ڇوڍنڪاره باشتري ڙ ڇوڍنڪارين ڙ دهره ڦ و مه ڇ گرفت دگهل وانا نينن و سه رهدهريا مه وهڪ سه رهدهريا بابي يه دگهل ڪوري وئهم ڙي نه ڪيتر ڙ ڦهڪلههڪي جڦاڪي، رولي خو دچارهڪرنا گرفتڀن وانا دبڀين و نوڪه مه ۲۵ ڇوڍنڪار و ۶ ماموستا هه نه.

سه بارهت ڪري ڦهڪلههڪي جڦاڪي و گرفتڀن دناڻ چاڪسازي دا رويبروي وانا دبڀن، بهرپرسي پشڪا سنڀالان گوتي: مه ڪيماسي ل ستافي ماموستايان هيه، هر ڇهنه مه ڇهندين نڦيسار داينه پهروهري ڙي لي بي مفا بويه و مه ڪارمهنديت خو ييت فريڪرينه هاريوان، راسته وهڪ دادگه هڪريان گوتي ئه و دهرناچن ڙههڪو ئازاديا وان يا لي هاتيه وهرگرتن، لهوا نه شين خوشهري بخوين و تاقيرڪنن دهرهڪي ئه نجامبدن و دوان

ريڻه بهري قوتابخانا پهزا دناڻ چاڪسازي دا گوت: مه ل سال ۲۰۰۲ - ۲۰۰۳ ئي ئه ڦ قوتابخانه ڦهڪريه و مه ره ما مه ڙ ڦي قوتابخاني ئه وه ڪو دهمي گرتي ڙ چاڪسازي دهرهڪه ڦيت، بشيت مفايهڪي بگههينته خو و بو ملهتي خو ڪه سهڪي بهرهمدار بيت، بو نمونه ڇهنه ڇوڍنڪارهڪنن مه بهشداري دتاقيرڪنن ۹ ئي بنه رهي ڪرن و نوڪه ييت هاتيه وهرگرتن ل قوناغا ئيڪي ئامابهيا بازرگاني ل دهوڪي. ڦي ريڻه بهري گوت ڙي: مه ڙ پولا ۱-۹ ئي بنه رهي هيه، هر ڇهنه مه پولا (۱۰۱۱ و ۱۲) ئي نينه، لي مه ماملين ڇهنه ڇوڍنڪارهڪان چيڪرينه ڪو بهر وهاميي بدهنه خواندنا خو و بهشداري دتاقيرڪنن دهرهڪيدا بڪهن و شيوازي تاقيرڪنن مه ڪورسن و باوهرنامين قوتابخانا مه وهڪ يڀن دي دئاسايي نه و ئه ڙي هه مان رينماين پهروهري بجه دڪهين. ڦي ماموستاي زيدهتر گوتي: بديتنا من

تاقیکرناں دا سہرہ بکھن۔ سہ بارہت بہرہ تنگیا جھی، شوکری جانگیر گوتی: ہر چہندہ سالانہ ٹم کہلپولین وانا بو نوی دکھین و سالی دوو جاران ب ہلاک کرنا جل و بہرگان رادبین یین (ہا قینی و زقستانی) و دیسان نووکرنا ژورین گرتیان ب موکیت و دوشک و بہتانی سالی دوو جاران۔ لی جھی وانا گہلہ کئی تنگہ و ٹم نہشیین بدویف یاسایی سہرہ دہری دگل دادگہ ہکریان بکھین، ہر چہندہ یاسایی دیارکریہ کو پیدقیہ گرتیین کور یین ژیی وان دناقہ را ۱۱-۱۶ سالی د، دجودا بن ژ یین ۱۶-۱۸ و ژ یین ۱۸-۲۲ سالی و ٹم نہشیین بدویف جورئ تاوانئ ژیکجودا بکھین، مہ مہمی شہش هول ہنہ و نابیت ہر بیژین دئ قہننین۔ قی بہرپرسی گوتی ژی: مہ مہمور چاقدیر و پاسہ وان ہنہ کو سہرہ دہری دگل دادگہ ہکری و راگرتیان دکھن و لقی چاکسازین زوربہی کارمہ ندین خزمہ تگوزاری ٹہون یین کو دادگہ ہکری و موچہ کئی ہیفانہ ژ بہلیندہری و ہردگر، مینا کارگوزاریٹ لینانگہ ہی۔ دبہر امبہر دا دادگہ ہکریہ کی بناقی (م ک) کو نیزیکہ دئ ماوی دہستہ سہر کرنا وی بدوماہی ہیٹ و دئ دہرہ قہیت، گوتی: ٹہ قہ بو ماوی سئ سالانہ ٹہز لقیہر و بچہزا خو بہر امبہر موچہ کئی ہیفانہ کو ۳۰۰ ہزار دینارن کار دکم، دہمی ٹہز ژ قیرہ دچم پرتوکان ل پرتوکانی دخوینم و من بہ شداری دچہ ندین خولاندا کریہ، و ہک سہر تراشی، کومیپوٹر و ٹہ گہر ٹہز لقیہر دہرہ قہم ب ٹانہ ہیا خودئ دئ ہر ل خوارنگہ ہکری کارکہم۔

لوقمان موحہ مد بہرپرسی بنگہ ہی ساخلہ میا چاکسازیا سنیلہ و ٹافرہ تان،

دہر بارہی خزمہ تین کو پیشکیشی راگرتی و دادگہ ہکریان دکھن گوتی: ہر کہ سہ کئی بہیتہ گرتن دئ ٹینہ نک مہ و دئ بو فایلہ کئی قہکھین و پیشکینین پیدقی بو ٹہنجامدہین، دا کو بزاین کا ٹایا ہاتیہ ٹہشکہ نہجہ دان یان نہ و ہر دہمی توشی نہ خوشیہ کئی ببیت، دئ ٹیکسہر چاقدیر بو مہ ٹین و دئ یا پیدقی بو ٹہنجامدہین و ٹہ گہر چارہ سہری نہ بو دئ رہوانہی نہ خوشخانیٹ تایبہ تمہ ندکھین، روژین شہمی و سئ شہمیہ کارمہ ندئ تاقیکہ ہی یی ٹامادہیہ، نوژدارا ٹافرہ تا و پیستی سینشہ میا دنامادہنہ و نوژدارئ دہرونی روژین چوار شہمی یی دانا دوشہ میا و دوشہ می سئ شہمیہ نوژدارئ دل و ہناقا دنامادہنہ و ریقہ بہریا گشتی یا ساخلہ میا دھوکی، ہمی کھل و پھل و دہرمانان بومہ دابین دکھن، پشتی بدوویبونا دہواما فہرمی ژی مہ بہرہوام کارمہ ندکھن نوبہ دار ل بنگہ ہی ہہیہ۔

ژلایی خوفہ دلیر محمد بہرپرسی پشکا یاسایی ل قی ریقہ بہری دبیژیت: پشتی کو راگرتی و دادگہ ہکری ب بریارا دادوہری دہینہ گرتن و بو مہ دہینہ رہوانہ کرن، ٹم بادہ کھ کئی بو ہر ٹیک ژوانا قہ دکھین و ہر دہستویریہ کا مالی ہبیت بو گرتیان ٹم بہرہ قیان بو دکھین، حہ قتی دوو جاران سہرہ دان ژلایی کھس و کارین وان بوناف چاکسازین یین ہین و ہر و ہسا ل جہ ژنا و بہنقہ دانین تایبہ ت، ہاریکاری یا ہمی بو وان کھ سین ل جھین دوور دہین۔ و ہر (۱۵) روژان جارہ کئی مافی پیوہ ندیکرنی بکھس و کارین خوو بریکا تہلہ فونی ہہیہ، دیسان دوو قچونا کاروبارین وانا ل دادگہ و بنگہ ہین پولیسان دکھین۔

بہرپرسی فہرمانگہا داوکاریا گشتی لقی چاکسازین بہر جہس رہشو سہ بارہت کارئ خو گوتی: ٹم و ہک چاقدیرہ کئی یاسایی ل سہر کارئ چاکسازیا ٹافرہ و سنیلہ یان و لقیہ ٹم بو ہر ٹیک ژ وانا فایلہ کئی قہ دکھین کو ناف و پیزانینین وی و جورئ تاوانئ و ماوی گرتنی و دہمی ہہی بونا وی ب بہر دانا مہرج و ٹہوڑی بو ژنان و بو سنیلان پیدقیہ سئ چاریکیت حوکمئ خو بوراندبن۔ سہ بارہت ماوی یاسایی یی راگرتنی بہر جہس دبیژیت: فہرہ ل شہش ہیفان نہبوریت، تنی ٹہو تن نہ بن یین گریڈای تیروڑی کو ژلایی موپسل قہ دہین کو ہندک جاران قہ دیتنن وان پاشدکھن، وی دہمی ژی فہرہ دادگہا قہکولین داخوزا دریژکرنا دہمی ژ دادگہا تاوانان بکھت و ٹہوڑی دماوی دوو ہیفاندا برہخہ کیدا بیخیت و زیدہ تر گوتی: ہر دادگہ ہکرنا کا ہبیت ٹوتوماتیکی دہیتہ تہمیز کرن، نہخاسمہ بو سنیلان ٹہ گہر بہلگہ دتہمام نہ بن دئ جارہ کا دی فایلا وی تاوانبارکری ہیٹہ قہ کرن۔

ریقہ بہری چاکسازیا ٹافرہ و سنیلان ل دھوکی سہ بارہت وان گرفتین روبیروی وانا دبن، گوتی: گہف ل راگرتی و دادگہ ہکریان لئی مہ ژی دہینہ کرن و ہک ستافی چاکسازین، لی مہ ہماہہ نگیکہ کا بہیز و راستہ و خو دگل دادگہ و دہزگہ ہین ٹیمناہی و نہیلا نا توندوتوژی ہہیہ، ٹیکسہر بی گیروکرن ٹم دادگہ ہی ژئی ٹاگہ دار دکھین و ٹم بکاری خو یی مروقایہ تی را دبین، ہندک و ہسا تیدگہن کو قیرہ جھی سزادانی یہ، نزانن کو جھی قہحہ واندن و باشکرنا تاوانکاران و قاریویانہ۔ ٹیسما عیل ٹیبراہیم گوتی ژی: ٹہ گہری

سهره کي ٿان ڦاريو ڏانهن ڦه ٻو مالباڻين وان و پتريا وان هوکاران ڙي جڦاڪي و ٿاڻوري نه، ده مئ ٻه ڀاڀ ڦي زاروڪي به رڍه نه سهر جادان بو فروتن تاشتن و ٿيڪه ليا خرابکاران دڪن و جگارن ڊڪيشن و ههول دهن بهر ريڪا هه ٻيٽ پارهي بدهست خوفه بيخن. سه بارهت هه لسه نگاندا رولي چاڪسازي بديتنا وي، گوٽي: چاڪسازي مه ٿيڪ ڙ بنهه ما و نيشانيت شارستانئي يه دناڻ چڦاڪي ڪورديا، ڙبه رڪو روله کي گرنگ يي هه ڙ بو جي به جيڪرنا هه مئ پرهنسيپين مافي مروفي و مافي راگرتي و دادگه هڪريين ٿافرهت و زاروڪان ل دوويف پروگراميت چاڪسازي ييت جوراوجور، هه ڙ قوتابخاني و سيستم و پروگرامين راهيناني يين پيشه يي و هونهري و هه وهسا پهيوهنديڪرن دگل ريڪخراوين مروفايه تي يين بياني و ناخو و ب ريڪا وان ٿاڦاڪرنا ڪادري چاڪسازي ل دوويف سيستمه مڪي ريڪ و پيڪ ڪو هه مئ به شين چاڪسازي پيڪهه گريداينه و ٿيڪ و دوو ڦه دگرن و ته مامڪه رين يه ڪن. سه بارهت ريڪين پروسيسا چاڪسازي ڙي ڦي ريڦه بهري گوٽي: هه ل دهسيپيڪا هاتنا سنيله يان ٿافره تي بو چاڪسازي، بهرنامين تاييهت دگل دهينه بجهينان، هه وهسا ڪادره کي تاييه تمهه نده هاتيه ته رخانڪرن د هه مئ بوارين چاڪسازي، وهڪ ياساي، ڦهڪوله، ماموستاين قوتابخاني، چاڦڊرين چاڪسازي ڪادري ته ندروستي، راهينه رين پيشه ي و ڪادري خزمهت گوزارين، ڪو به ريهوام شيانين ٿان فره مانبهرا و پيزانين وان لدوويف پيٽفين ڪريارا چاڪسازي دهينه نوڪرن، ريڦه بهريامه سهر ب ريڦه بهري گشتي يا چاڪسازي و جڦاڪي يه ٿهوا سهر ب وهزارهتا ڪاروڪاروبارين ڪومه لايه تي يا ڪومه تا هريما ڪوردستان. ڪو ل سالا ۱۹۹۸ ب پيشنيار و هاريڪاريا ريڪخراوا دياڪونيا سوڍي و (لاڦ بريچ) يا ٿهلماني و سنيل و ٿافرهت هاتنه جوداڪرن ڙ ريڦه بهري پوليسين دهوڪي و لروڙا ۲۸/۵/۲۰۰۰ ٿي ٿه ڦي ريڦه بهري دهست بڪاري خو ڪرييه، هه چهنده جهي مه يي بهرتهنگه لي ڦي داويي ۵۰ دونه ميت عهري ل ڪيڦلا بو مه هاتينه ته رخانڪرن و هه مئ نه خشه سازين پيڊفي بو هاتينه ڪرن، ڪو دي ب شيوازه کي موڊرين هيت ٿاڦاڪرن. لدوور پشڪين گرنگين چاڪسازي ٿيسماعيل گوٽي: مه پشڪا ڪونٽرولي هه ڪو ڪاري وي چاڦڊريڪرنا هاتن و چوون و تهڦ لفينين دادگه هڪري و راگرتي

دڪهن و هه ٿيڪي دهينه دناڻ چاڪسازي دا، هه وهسا ليڙنه ڪا تاييهت سهر په رشتيا ڪاري بهر هه ڦڪرنا خوارني بو فره مانبهرا و دادگه هڪري و راگرتين ڙن و سنيله دڪهت، ڪو دهينه بريڦه برن ڙلاي به ليندهر هڪي و تهڦ ليڙنه هه (۳) هه ڦي دهينه گهورين و روڙي سي دانين خوارني بهر هه ڦ دڪهت و ل ديڦ خسته کي ريڪ و پيڪ ڙلاي ليڙنه ڪا تاييهت سهر ب وهزارهتا ڪار و ڪاروبارين ڪومه لايه تي ڦه دهينه چاڦڊريڪرن و دانان. سه بارهت ٿامارين ساليين بوري ڙي، گوٽي: سالا ۲۰۰۸ ٿي مه ۵۷ دادگه هڪري و ۲۴۵ راگرتي ڙ سنيلان و ۲۵ دادگه هڪري و ۱۳۶ و راگرتيت ٿافرهت هه يون. سالا ۲۰۰۹ ٿي ۶۳ ٿي دادگه هڪري و ۲۳۲ راگرتيت سنيله، و راگرتيت ٿافرهت ۳۵ و سالا ۲۰۱۰ ٿي مه ۵۹ دادگه هڪريين سنيله و ۲۹ ٿافرهت و راگرتين سنيل ۳۴۳ و ۱۵۸ ييت ٿافرهت و بو سالا ۲۰۱۱ ٿي دادگه هڪريين سنيله ۶۴ و ۲۳ و راگرتيت سنيل ۳۵۷ و ۹۱ بوون و ريڙا سنيليت مه ڙ پاريزگه هين دين هه ريممي زيده ترن. لدوور سزايين دهينه دان بو دادگه هڪري و راگرتين سنيله و ٿافرهتان، ٿه گهر پيگير نه بن ب ياسا و رينماين چاڪسازي، ٿيسماعيل گوٽي: بي به شڪرن ڙ چالاڪين وهرشي و بهريڪانين تاييهت و ل دوويف رينمايان و بي به هرڪرن ڙ هنارتن و وهرگرتنا نامان ڙ ڪهس و ڪاران و سهره دانين خيزاني دناڻ چاڪسازي دا و قه به گهڪرنا سهره دانين وان بو خيزانين وان ڙ دهر ڦي چاڪسازي و گرتن بو ماوهيه کي دهست

په يوه نډيښ مه دگهل يې دی

پريځه بچيت و مروځ خوډ پې پېش بېخن و داهښانې ژبو بکهن، دبرامبه را فاکته ره کي دی يې گرنګ يې هې کو ژيانې وپه يوه نډيښ مروځان دگهل ئېک ئالوز دکته و ژيانې بزه حمته دئځيت کو مروځ بشيت بهر دوايمې دگهل دا بکته، ئو ژي پيکنه کرنا مروځانه و نه زانينا وان ل سهر ريکه فتنان، کو گه لهک جارن کسې بهرامبه رلهځييا تشته کي دی دميت و دئ بيني لدويځ خيال و حزا وي ئو تشته هه دروست نه بو يان ته ديت ئو کسې هه بره فته ره کي رابو کو نه شايسته يې وي و پلھيا وي، دئ بيني ئو فته ره فته هه بو ئه گره يې تيکدانا گه لهک تشته يان دلره شي و نه قيان و کهر ب و کين دناقه را وان دا په يدا بون و قئ دلره شي سهر ژ په يوه نډيښ ستاند دئ بيته ئه گره يې دويرکه فتنان وان و دبیت ئو په يوه نډيښ خراب کارتيکرنې بکهنه سهر گه لهک لايه نډيښ دژي يې ژيانا وي، دئ بيني گه لهک خيزان سهر قئ دلره شي و قئکنه کرني خراب دبن و ئو زاروکين لبر دهستي قئ خيزانې رادبن و مه زن دبن ژي، ژلايه نډيښ دبروني قه، نه دچالاکن و نه شين بهر دوايمې بدنه ژيانا خوډ.

دگهل دا دکته، مروځ نه چاره وي کسې بهمې رهنگين وي قه قه بيل بکته، تا بشيت دکه ساتييا وي بگه هيت و بزانيت دئ چاوان سهر دهره کا دروست و ساخلمانه دگهل دا بکته. ئو قه قه بيل کرنا هه ژي، دئ وي نه چارکته کو بگه لهک تشته رازي ببیت کو دبرامبه ر وي دا بهينه کرن و گوتن، کسانين دی هه بن کو هه مې هه ولين خوډ بدنه کاري کو بهر ژه و نډيښ خوډ ب سهر يېن وي بېخن، دما بهر ژه و نډيښ سهر ژ په يوه نډيښ ستاند، جياوازييا ته به قئ دناځ مروځان دا سهر هلدته، زهنگيني و هه ژاري، بهر پرس و خزمه تکار، ژقئ هه څښتنه يې ژي ئو فته جودا هيا نوکته ئو دبينين و بهري نوکته هه ي و داهاتي ژي دا دئ بهر دوايمې بيت، ئو فته جودا هيا يې دناقه را مروځان دا په يدا دکته و دبیت ئه گره کو هه مې حه ز و خواته کين مروځي گوري کسې بهرامبه ر بين. دا کو هه ر جار ئو فته خوډ ژ هه څښتنه يې بپاريزين و خو نه کينه لايه نډيښ ئاليسه نګي دهه څښتنه يې ژي، دقئت ئو فته زېده تر خوډ ب وان تشته قه سهر قال بکهن يېن کسې دی بو مه ددنه نياسين، کو ئو فته پيدفي نه روژانين خوډ دگهل دا بيهينه سهر. هه بونا بهر ژه و نډيښ ئه گره ئېک ژ فاکته رېن گرنګ بيت کو مروځايه تي ل سهر

ره زان

دژيانا خوډ يا روژانه دا، هه ر ئېک ژ مه پسار ژ خوډ دکته، ئايا په يوه نډيښ من دگهل دهوروبه رين من شياينه خزمه تا من بکهن؟ ئايا ديتنا من بو هه ر کسې چ هه څکارئ من يې روژانه بيت يان ريځه بهر، يان ئو کسې ئو فته مامه لي دگهل دا دکمه دچنه دخانا ته دروست دا؟ ئايا ئو فته شيايمه دروخ و دورين خوډ بگه هم؟ ئو فته شيايمه هه ر کسې ئو فته روژانه ئو فته دگهل وان دان و ستاندني دکمه يان کار دکمه خواندنه کي بدمي ولدويځ وي خواندنې ره فته ره خوډ په يوه نډيښ خوډ دگهل وان ريک بېخم؟ پينه قئت ئو فته هه مې پسارن کو روژانه دکه فته بهر سينګا هه ر ئېک ژ مه و ژ نه زانينا مه و نه نياسينا مه بو کسې بهرامبه ر مه، ئو فته شياينه په يوه نډيښ ساخلمه ريکيخين و ژيانه کا ئارام و پري به خته وهري بو خو ئاماده بکهن.

گه لهک جارن مروځ دگهل خوډ دکه فته دان و ستاندني، ئايا ئو فته سهر دمن دبنه هوکار کو مروځ دگهل ئېک بژين و په يوه نډيښ وان دگهل ئېک دخوش بن، ژبه رکو هه مې مروځ، چ جارن ل سهر تشته کي دريکه فتي نين و ديسان مروځ ل سهر کسې ژي دريکه فتي نه بوينه. ئو فته شهر و شيرين هه و کوشتار و قئکنه کرن ژي هه مې ژ مروځانه و دوو بهر دهره کييا وان دگهل ئېک و دوو، لقيره ژي مروځ دکه فته بهرامبه ر دوو رييان يان دقئت خوډ ژ هه مې تشته کي و په يوه نډيښ دوير بېخيت، په يوه نډيښ بکهنه قه نه کته، خيزانې پيک نه ئينيت و خو پيدفي کسې نه کته دناځ مروځان دا نه ژيت و نه رابيت و نه روينيت! پينه قئت ئو فته ژي گه لهک يا بزه حمته و نه يا ئاسانه کسې بغي رهنگي بشيت بژيت يان ژييا بيت. لقيره دا کو په يوه نډيښ مروځي ل سهر بڼه مياهي کي راست و دروست پريځه بچن و دژيانې دا بهر دوايمې بکته، دقئت مروځ وي کسې باش ناس بکته ئو فته کونتا کي

د سارین مه یین راگه هاندی ده

دی ئیک

تیله فونا بهرنامه ی کت و

بیژیت

(ئز هژ دوو کچا دکم و نزا)

دی چ کهم،

من ههردوو دقین،

دی خه لک په یونیدی

ب بهرنامه ی کهن و

بوچوونین

خوه دیار کهن،

ئهری ده می

که سانه کی

ئاریشه یا

وه ها هه بیت

دی چاره کت

یان زی

دی

بهربه لاف کت؟

ئیک ژ گرنگترین سارین راگه هاندی یه د مهیدانی ده و ل دهسپیکا سالتین هفتیا و ههشتیا ب شپوهکی گشتی که تیه بهرچاقین خه لکی عیراقی بگشتی. ئهقی سارین ئاریشهکا مهزن چارهکر ژ بهرکو ده می تو خوانده فان نه بی، نکاری روژنامه کی یان کوفاره کی بخوینی و گه لک جارانی دهنگ و باس بو کهر و لالان بهر هه فکینه کو ئه ف ته خا جفاکی ژ ی بی بهر نه کری یه ژقی سارین، ل دهسپیککی تیله فزیون ب هندک بهرنامه ی ساده هاته پیش و هی دی هی دی بهر هه ف پیشقه چوو دا کو ئه رککی خوه مه زنتر لی بکت، من دقیت ئه ز به حسی تیله فزیونین مه بکه م، ب تاییه ت یین ده فقه را به هدینان، ئه ری ژ هه بونا خوه وه ره چ دهسکه فتی ب دهسکه ئینا یینه و ئه ری بووینه دهنگی تراژیدیا خه لکی؟! ئه ری پهیره و و پروگرامین وان وهک خوه نه یانژی پهیره وین خوه یین که فن هافیتینه و بهر دهام د پیشکه فتنی دانه؟ بدیتنا من که نالین مه نه شیا یینه خوه پیچهک ژ ی ژ زمانحالیا حزبی دویریخت و بقی رهنگی ره خنا جفاکی و سیاسی ژ ی ناییت وهکی ده می بویه رین فی داوین ل ده فقه را بادینان رویداین، که ناله کی ناخو یارییا (به رشه لونا) دانا بو سه را! ما کهنگی خه ما خه لکی ل وی ده می بهر شه لونا بوو، مانه تیله فزیون خودیکا خه لکی و تراژیدیا وان، سه باره ت بهرنامه ی تیله فزیونین مه ژقان جو ره بهرنامه ی زیه تر نین، فیجال بن هه رناف و نیشان و دروشمه کی بن، ژقان نافه روکا ده رباز ناییت (بهرنامه ک بو داخو زکرا سترانا، بهرنامه ک ژ ده رقه دگه ل خه لکی ب شیوی پرسیار و بهر سف کو مه ره ما سه ره کی یا پیشکی شکاری ئه وه ل ئاهه نگین ئاماده یین کچانه و دروستکرنا شوهره ته کی دناف خه لکی دا و دیسان بهرنامه کی

ئهممه د جاسم

Amedi.hamodi@yahoo.com

ژیان بهر دهوام دگهورینی ده یه وچ تشت نامینیت هه ر و هه ر وهکی خوه، ئه فقه ژ دهسپیکا هه بونی وه ره هه ر تشتهک ل سه ر فی عه ردی، دگهورینین بهر دهوام دا بوو یه، ل گوره ی ماده و پیکهاتا وی و مرو فان ژ ی هه ر وه سا دقان هه می سه ر ده مان دا، هه ولین بهر دهوام داینه بو پیشخستنا خوه دهه می بواره کیدا. گه لک ژ بابه تی دویرنا که قم و دی ئیکسه ر به ری بلا جکتوری ده مه بابه تی، ئه و ژ ی سارین مه یین راگه هاندی و قهیرانا هه رزا پیشکه فتنی یه. ژ بهر کو راگه هاندن دابهش دبیه سه ر سی پشکان و هه ر پشکهک ژ پشکا دن جودا یه، فه ره هه ر پشکه کی ژ ی جودا ژ یا دن به حس که یین. ل دهسپیککی ئه م دی به حسی سارییا دیتن و بهیستنی که یین، ئه و ژ ی تیله فزیون

هونهري هونه رهندها مېهقان دكته، ل څيرئ
 فهره بزانيڼ ئيرئ ژيان بنتئ هونه ره و بنتئ
 لايه نئ هونه ري دگريت و ئيرئ تيله فزيون ب
 خو بنتئ بو بهرناميڼ تهرقيهي يه؟ كا لايه نئ
 جفاكي؟ كا لايه نئ سياسي و ئابوري و... هتد
 و ئه څ جورين بهرناميڼ من به حس ژئ
 كرين، زور دكهفن و خلك ژئ تير بوويه، بو
 نمونه بهرنامي خواستنا ستراني دبیت ل
 ساليڼ نوتا دا يي باش با بو خلكي و
 خلكهك پي هاتبا گريدان، ژ نه گهرئ نه بوونا
 ته كنه لوجيا پيشكهفتي مينا موبایل و نيټ،
 ديسا ماكي نه چاره دمژميره كي گوه بده ته
 سلافيڼ كوما هر ئيك سلاف دكه ته
 عه شيره ته كي و زور مروفي بيزار دكه ن.
 هه كره سه حكه ينه كه ناليڼ عه ره بي و جيهاني

بين پيشكهفتي بهرناميڼ وان ييڼ
 جفاكي گه لكه خودان جه ماوهرن و
 خلكهك زور پي هاتيه گريدان،
 نه خاسمه هه ردو و كه ناليڼ عه ره بي
 (mbc, lbc) كو نها بهرناميڼ وان ييڼ
 جفاكي گه هشتي نه وي راده ي
 خلك ژ گه لكه ولاتان ل ښتوديا
 بهرناميڼ وان بهر هه څډبن و هيشتا
 كه ناليڼ مه توزا ساليڼ نوتان و
 هه شتيان نه به ردايه! سه بارت
 سازيا بهيستنئ گه لكه ميدياكار
 گازندا دكه ن و دبيزن كو خلك زور
 گوه دده ته راديوييڼ عه ره بي،
 نه خاسمه (سومر اف ام) نه څه ژئ ژ
 چ دهيت؟ بهري نها ژئ من

ديار كړبوو كو بهرناميڼ په يوه ندي تيده
 دهينه وهرگرتن زور خلكي بيزار دكه ن، ب
 تايه ته په يوه نديڼ خلكي مه بور راديويي كو
 گه لكه دمپنه ب سلافا څه و هه كره هر ئيكي
 (٤ ٥) ده څه نه ده مي بهرنامه كي بو سلاف و
 تشتي كه سايه تي تهرخان كر ما دئ چ ل
 بهرنامه ي هيت؟ نه ز دبيزم نه و موديل نه مايه
 هر ئيكي موبيله ك يا هه ي دكاريټ پي
 سلاف كه ته وان كه سانين وي بفين، ژ بهر كو
 دبیت نه و سلاف بو وي دگرنگ بن، لي بو
 خلكي نه دگرنگ و خلك راديويي نا
 څه كه ت بو گوه دانا سلافا ب تايه ته سلافيڼ
 كوما نه وين خوه ب ره و شه نبيري ته دنيڼه
 دهرويا ژوان څه، ره و شه نبيري هنده كو توب

شيوه كي ب له ز باخفي، كو خلك هه ما هر
 تينه گه هن كا چ گوت ب به هانه يا هندي دفتيت
 خو ديار كه ت كو ئاستي ره و انيڅيا وي ژ يا
 پيش كيشكاري باشته. ديسان بهرناميڼ
 زور به ي راديوييڼ به هرا پتر هونه ري نه،
 وه كي ييڼ ته له فزيونا و نه گهر بهرنامه كي
 جفاكي ژي هه بيت نه يي بهر عاقله، ژ بهر كو
 هند تشتيڼ سه ير ييڼ تيدا بو نمونه دئ ئيك
 تيله فونا بهرنامه ي كه ت و بيڅيت (نه زه څ
 دوو كچا دكه م و نزا دي چ كه م، من هه ردو و
 دفين)، دئ خلك په يونديڼ بهرنامه ي كه ن
 و بوچوونين خوه ديار كه ن، ئيرئ ده مي
 كه سانه كي ئاريشه يا وه ها هه بيت دي
 چاره كه ت يان ژي دي بهر به لاف كه ت؟ نه ز
 دبيزم نه و ژي دزانيت كا دئ چ كه ت و هه كره

نه زانيت دئ پرسه كي ل ده څ كه سانه كي
 باشتر ژ حالئ خوه كه ت. ژلايڼ بسپوري څه
 نه څ بهرناميڼ من ژئ به حس كرين زور
 دكلاسيكن و گه لكه خلكي بيزار دكه ن، نا
 بنه پرهك دناقه را خلكي و ساريڼ دا، فهره
 سازي بته پشكهك ژ ئيش و ئازارين خلكي
 ب ريكه كا واقعي تر و بهرناميڼ سلافا كيڼ
 بين، دا خلك ژي بيزار نه بن و خيره ت كه ن
 گوه بده نه راديوييڼ مه و نه قولپينه (سومر
 اف ام).

سه بارت سازيڼ خواندنئ، روژنامه و
 گوڅار تا راده كي خلكه كي يي ب روژنامان څه
 هاتيه گريدان، ب به هانه يا هه بوونا
 ئاگه هداريڼ و دنگ و باسين ناڅو و ژ

دهر څه و چهندين بهر پورين جور او جور، وه كو
 ئابوري و جفاكي و ئازاد و نه ده بي و... هتد. لي
 گه لكه نفيسه ران يا هزر كري روژنامه جه ي
 مه لاقئ و هيتا فاته نه ژ بو ب ده سته څينا نا
 بهر ژه ونديڼ خوه بين تايه ته، دئ بيني
 بهر په ركه يي څه گرتي كو نه و بهر په ر هه مي ژ
 پيڅه مه ته بهر ژه ونديڼ خوه بين تايه ته يي
 ته رخانكري، له ورا دي هه زوي قولپيني، ته
 نه څيت سه حكه يه خولقيه تا وي، ديسان
 ده مه كه كوڅارين هونه ري و بازرگاني زور
 بوينه ده ستيڅي، من هزر كر پينگا څه كا
 باشه، لي من ديت زور به ي وان ژي ژبو
 ريكلام كرنا كه سايه تيا خوه و ب دست څه
 ئينا نا هندهك پاره ي ب وان ديدارين ب
 بهر پرسا دكه ن، ييڼ كو وان ديداران هپچ
 گريدانهك ب كاريڼ وي څه نينه، ب

تنئ هيرو ميرين ژيانا وي بو خلكي
 بهر چاڅ دكه ت، كاني چ دخوت ول
 چ جوره ترومبيل سيار دبیت و
 زاروكين وي ل كيش قوتابخانيڼ
 تايه ته د خوين و كاني هافينا
 دچيت كيڅه بو گه ريانا، نه ز دبيزم
 نه گهر نه ز خوانده قاني گوڅارا بم
 ،نه څه چنده يا گرنگ ناييت بو من!
 خلكهك يي د ئاريشا دا دخه ندقيت
 تو بو چ ديداره كي ب كه سه كي
 ناكه ي كو خانيڼ وي يي ب چيای څه
 وي چ حال نينه ده مي باران دهين و
 نه دويره نه ساخهك ژي د له پان دا
 بيت! لي يا دياره چ ب وي فه قيري څه

ناهيټ، بهر پرس باشته هر چ نه بيت دي
 بيست سيه وهره قا كه ته بني به ريكن! تشتي
 سه ير ژي نه وه، من وي روژئ كوڅاره ك ديت،
 سه رنفيسه ري وي باب ته كي لاواز ئينا بوو
 خار، كو پيڅ ريز بوون و وينئ وي بهر په ر
 هه مي گرت بو و وينئ وي ژ پيڼ هه تا سه ري
 بو و من هزر كر نمايش كرنا جلكانه، ئيرئ ما
 ته دنيا نه دبتيه؟ ل دوماهيڼ من دفتيت بيژم،
 نه گهر مه بڅيت خلكي بكيشينه بال سازيڼ
 خوه بين راگه هاندنئ، دفتيت خوه بكه ينه
 خلك ئانكو خوه ژ وان مه زنتر نه بينين و
 بينه خوديكا تراژيډيا وان و سازيڼ مه ييڼ
 راگه هاندنئ ببه پرهك دناقه را مه و خلكي
 دا.

خیزان بهر پرسه

ژ په یدا کرنا شهر مینی ل دهف زاروکی

پاراستنی نیشا زاروکا دهن، هر کارهک، یان پرسیارهکا دکته، دهیته پاشقه برن، یانژی هندک جاران دهیته سزادان، ل فیرئ ژی دیسا کچ پتر دهیته پاشقه برن و سهرکو تکر. ب رمانهکا دی، هر ژ زاروکینی خیزان ههستی شهرمی، کیم ناخفتنی، کیم پرسیارکرنی، مایتنه کرن دکارین مه زاندا، پاراستنا بیده نگیی و خو جودا کرنی ل دهف زاروکی په یدا دکهن. ئەفه ژی دبیته ئەگه ری هندئ کوزارو بتایبه تی کچ ژ دهوره برئ خو بترسیت و باوهری پی نامینیت. یان دگهل هندئ و ژ بهر قی ترسی باوهری ب خو ژ نامینیت و نه شیت بهر هفانیی ژ خو بکته، بهر هفانیی ژ خواست و قیاین خو ناکته. هر ژ زاروکینی ئەو کس توشی قه ده ریی و گوشه گیریی و بیواهریی دبیت.

ئەف شهر مینی و ترسه، دگهل مروقی مه زن دبن و دگهل مروقی دمین. بهر دهوام کاریگه ریا خو ل سهر ههلو یست و رهفتار و کریراین مروقی ههیه. ئەف رهوشته چهند ئاستهنگا دریا کس شهرمین دا په یدا دکته، نه شیت پشکداریهکا دروست دجا قاکیدا بکته و هه ردهم یی ل یی بهرام بهر بگومانه. کس شهرمین هه ردهم مافین خو ژ دهست ددهت و ب گهلهک کریراین مافخواری و چهوساندنی یی رازی، یان یی ل سهر بی دهنگه.

کس شهرمین نه شیت ب دروستی دهر برینی ژ ههستین خو بکته و راو پیشنیارین خو بهرچا ف بکته، یان وهکو ترس ژ داکه تنی، نه شیت شیانین خو بکار بینیت و داهینانی بکته.

مروقی شهرمین و ب ناخفتنن نیقه رو و کس تننه گه هیت، دهوره برین خو بگومان دئخیت. هر چهند گوتتا وی، یان بوچوونا وی یا دروست و مفادار ژی بیت، گهلهک جاران نه شیت ب دروستی بگه هینیت.

شهرمی ره هین خو ل دهف کس شهرمین هه نه و ئەگه و کاریگه ریین خو ل سهر هه بوون و بهر دهوامیا شهرمی ل دهف وی کس ههیه. دبیت شهر مینی ترسهک بیت ژ دهوره بری و هندک ههلو یستان. یان حاله تهکی دهرونی یی بهر دهوام بیت ل دهف هندک کسان. یا ئاشکرایه کو زاروکینی مروقی کارتیکنهکا مه زن ل سهر هه بوون و بهر دهوامیا شهرمی ل دهف مروقی ههیه.

بینگومان، جفاکی و خیزانی، کارتیکنین خو یین خراب ل سهر چیکرنا شهرمی هه نه. ژ بهر کیم ئاگه هداریا خیزانی ل سهر قوناغین وهرارا زاروکی و بتایبه تی وهرارا میشکی، جفاکی و دهرونی، خیزان گهلهک دیاردین ترسی و خو پاراستنی و گرنگیا بیده نگیی، هر ژ ژیی زاروکینی دمیشکی زاروکیدا دچینن، بتایبه تی ل دهف زاروکی کچ. کهلتورئ ترسی و شهرمی و خو

صبریه صالح حسن *
sabryasalih@yahoo.com

شهر مینی ئیکه ژ ساخله تین مروقی، هه موو کس دژیارا خو دا، توشی هندک دهلیقین شهرمی دبن. ههروهسا ئەفی

ژن و زهلام

دوو که سایه تیښ جوډانه

که سې شهرمین، نه شیت بهرگریږي ژ راو
بوچوون و هزړېڼ خو بکته. وسا هزر دکته
کو گوځی که سې ل بوچوونین وی نینه و
که س ب گرنگی وهرناگریت، هر ژ بهر هندی
یه خو ره شبین دبینیت و ژ ژیاری بیهیځی
دبیت.

که سې سنځله یی شهرمین هر دم یی
دوو دله ب تایبه تی بهرامهر گوهورینین ب
له ز یین د سهر له شې ویدا په یدا دبن. ل ژیی
لاوینین ژی هه ست ب کیماتی دکته، خو
وهکو که سکه نه گونجای دگه ل بهر ورو به را
دبینیت، کچ گه لهک ژ مافین خو ژ دست
دده هه تال قوناغا هه قوینین و دگه ل خیزانا
خو یا نوژی. که سې شهرمین دهمی دگه هیته
قوناغین پنگه هشتنی هه ردم هه ست ب
کریار و خرابین خو دکته. لی دهمی پیر
دبیت، که سکه پشیمان ل رهنگ و
شیوازی ژیارا خو یا بوری بوری و
کارو کریارین خو.

چند شیره تکه:

فهره خیزان یا ناگه هدار بیت کوزاروک ژ
پینچ سالیی هه ست ب شهرمینین دکته، نه
بیژه زاروکي خو تو یی شهرمینین، نه بیژي تو
یی سهر نه که فتی، نه بیژي هه قالی ته ژ ته
باشتره و مقارنا وی دگه ل هه قال نه که. هه
چنده دبیت هه گهری په یدا بوونا ببناوه ری و
هه ست بکیماتی کرنی و شهرمی ل دهف
زاروکي. ب زوری کاری ب زاروکا نه که ب
تایبه تی هه کارین نه قیت، یان نه شیت
نه نجام بده. هه ردم گرنگی بده زاروکي
خو و دگه ل خو بیه نه جهین گشتی و ناف
هه قال دا بسته ببیت. شیره تال بکه ل شونا
سزادان و پاشقه برنی، په سنا کار و
سهرکه فتنین وی بکه. بلا زاروکي ته کار و
چالاکیال دوف حه زه خونه نجام بده و هه تا
کرینا جلکا و پید قیڼ خوژی بتایبه تی یاریا و
په رتوک و پید قیڼ دی. هه چنده دی
هاریکاریا زاروکي ته که ن ژ بؤ دهر بازوون ژ
شهرمی و فده ری.

خه به را ریخراوا ئاقر بؤ
پشته فانی کرنا نه خوشین گولجیسا

ره شاد عومهر

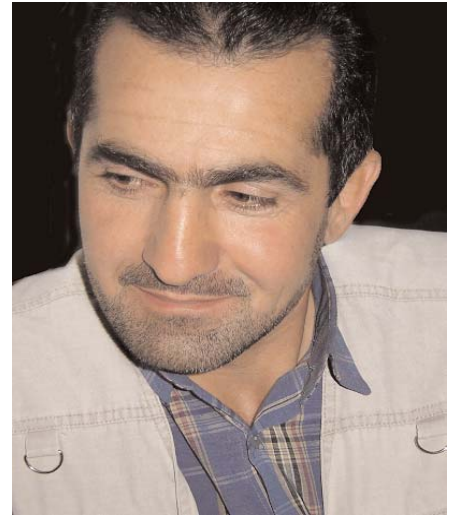
دکیم کو هر نه هیځه به حسکر. هه
چنده ژی دوو پاتکر کو ژ نافه روک هه، هر
دوو ره گه ز گه لهک ژ ئیک ددویرن و د
جیاوازن و ب چ رهنگان وک ئیک نین، بتنی
هندهک تشتین کیم نه بیت. هه قی فکولینا کو
ل سهر پتر ژ ۱۰ هزار که سان ژ هه ر دوو
ره گه زان هاتیه نه نجامدان دیار کریه کو ژن
زیده تر دلوقان و هه ستیارتین و ترس ژ
زه لمان هیه و دهرامهر دا زه لام پتر
دئارمن ژ لای دینین فقه و سهر وری و خو
سپاندنی و هشیاری کو گه لهک ژ ریژا بو
ژنان هاتیه دیار کرن، زیده تر. لدویف وی
ژیده ری د ئاژانسا (شهر قو له وسه) دا
هاتیه به لا فکرن.

ژ نه نجامی قی فکولینا ل سهری ژی
دیار دبیت کو دقیت چ ژن چ زه لام، وک
ره گه زی خوه ره قاریځ خوه نه نجام بده و
هر ئیک ل دویف پله و پایه یین خوه یین
سروشتی بو دیار کریڼ و هه چنده هه ژی
نه رامانا وئ هه کو زه لام ره قاریځ خوه
یین پیوا سالاری ل سهر ره گه زی می ب
چه سپینیت و توندوتیژی بهرامهری وئ
بکار ببینیت، به لی دقیت دابه شکرنا کاران و
تا هه کارین ژ دهر قی مالی ژی لدویف وان
گورانکاریان بن یین دگه ل هر ئیک ژقان
ره گه زان دگونجن و نه زیده تر، هه گهر هر
ئیکي ژوان قیا خوه دناف جفاکی دا راگریږي
وژیان ب جوانیا خوه قیا بهر دهر وام بیت.

هم گه لهک داکوکی ل وئ چنده
دکین کو ژن نیفا کومه لگه هی یه و هندهک
جاران ژی دهیته گوتن کو چ جوداهی
دنافه را هه ر دوو ره گه زان دا نینه، تا وی
راده ی من په رتوکه کا دکتوره (نه وال
هه سعه دوی) دخاند، تیدا دیار کربو کو
هه گهر هه دهر فته بوژنان ژی روخسابایه و
زاروکین کچ ژی وک کوران که تبه نه بهر
کاری، دبیت بو وان ژی زه قلهک دروستبانه.
دبیت هه قال سهری دیتنا گه لهک که سان ژی
بیت دهر باره ی ره گه زی می و جوداهیا
دنافه را هه ر دوویان دا ژبلی لایه نی
فسیولوژی. لی دبه ر هتدا نه و سانه هر
وهکو هندهک بو دچن و هزر دکن، ژبه رکو
هر ژ زاروکینین زاروکا کچ و زاروکي کور
تایبه تمه ندی بخو دیار دکن و هه ژ
یاریکین وان و گریډانا وان ب دیک و بابین
وان فقه. فقه کولینه کا زانستی کو چند
فقه کولهرین هه مریکی ل زانکویا
(ویسکونسن مادیسون) ل هه مریکا
دیار کری، کو ژن و زه لام دوو که سایه تیښ
ژیک جودانه. فان فقه کولهران هه چنده ژی
ره تکرن کو هه فقه کولینین بهری نوکه دیار
کریڼ کو ژن و میږ دهندهک تشتین کیم دا د
ژیک جودانه، کو هه جوداهی ژی هند

شکەفتا بەری شیش

بەرپەرەکی قەشارتیە ژ دیرۆکا گۆندی شیلارا

جەمیل شیلاری

ئەف شکەفتە ب دوبراتیا نیزیکی (۳کم) دکهفیتە پۆژئاقایی گۆندی شیلارا، دکهفیتە دنیفەکا چیاپی (سەردۆلا) و بەری وئ دکهفیتە باشۆری (بەرامبەر چیاپی گابنیرکی). نافئ (بەری شیش) ژ وئ چەندی هاتیه، ئەگەر تەشتەکی شین بیت دبێژنی (شیش)، وەکی بێژن: (ئەف بەرەنە یی شیشە) ئانکوی شینە.

ئەف شکەفتە نیزیکی (۲۰۰) پینان ژ رویی عەردی بلندترە، بەری وئ نیزیکی (۱۰م) ژ عەردی بلندترە (ب کەفری قەیه)، هەندەک پەیسک (دەرەجک(۱))ین بەری چیکرینە تا ریک گەهەشتیه بەری شکەفتی، بەری شکەفتی (۳م) بلندە و (۱.۵م) فرەهە، (بنیره وینە ژمارە ۱). شکەفت د ژۆرفە (ژ نافدا)، رووبەری وئ: درێژیا وئ (۱۳م) و فرەهیا وئ (۸م) و بلنداهیا وئ (۷م)، د ناف قئ شکەفتی دا (۳)ئ ژۆر هاتینە ئافاکرن، (دبیت ئەگەرا ئافاکرنا ژۆران دناف قئ شکەفتی دا، بزقریتە دوو خالین گرنگ ئەو ژری.

ئیک: چونکە جەهەکی ژۆر سارە و دبیت ژ بۆگەرمی ژۆر تیندا هاتبنە ئافاکرن.

قەگرتنا (عمبارکنا) ئاقئ تیندا هیه، ئەف سیرچە ژ دوو لایانقە کەفری خۆرستییه، ژ لایین باشۆری قەتەنی وەک دەرەکا ب فرەهیا نیزیکی (۶۰سم) تئ هیه و ئەو ژری ب بەر و کسلان هاتیه نژنین، هەر وەسان ژ لایین باکۆری قە، دیوارەک بلنداهیا پیتەرژ (۲۵۰سم) و فرەهیا وئ (۱۷۰سم) و پەحناتیا دیواری (۶۰سم)، سیرچ ژ نافدا، درێژیا وئ (۴۲۰سم) و فرەهیا وئ (۱۱۰سم) (۳).. د بنی سیرچیی بۆتکەک تئ هیلایه ژ بۆقالاکرنا ئاقئ و هەمی تیک و دەرژین وئ ب کسلنی کوتنە (لەب) کرن دا ئاف خۆتئ بگرت، دیارە ژری ئاف ل دەمی وەرژنی بهاری ژ وئ تیکا د بانئ شکەفتی هاتیه قەگرتن و عمبارکرن (بنیره وینە ژمارە ۵).. تەشتی ب مخابنی قە بێژن، ئەف هەمی شوینەوارین گرنگ هاتینە خرابکرن و ژ نافکرن ژ لایین هەندەک کەسین دوژمنین دیرۆکا وەلاتی خۆ، ب مەرەما لی گەریان ل گەنجینە (خزینە) یان، چەند ژ لاپەرین دیرۆکا گەلی مە ونداکرینە.

دوبرگەها سەردۆلا..

دوبرگەها د شینۆی خۆدا جودانە ژکەلان، چونکە کەل ل جەهین بلند و ئاسی هاتینە

نافا شکەفتی

ئافاكرن، وژ چەند ژۆر و سىرچا ئاقى .. ھتد
پىك دەين و ديوارين وئ ب كسلئ و بەران د
ھينە ئافاكرن، داکو بھينە پاراستن ژ ھەر
ھىرشەكى و بشين بۆ ماوين دريژ خۆ تيدا
ئاسيگەن و راگرن، بەلى دويرگەھ ل جھين
نزم و راست ژى ھاتينە ئافاكرن، تەنى يەك
ژۆر تيدا ھەيە و ديوارين وان تەنى ب ھشكە
بەرى دەينە نژنين (بىي كسلئ بكاربينن) ژ بۆ
ئافاكرن وان، لەوما ژ نافچوون و ھەرفتنا
دويرگەھان ژى ب ساناهيتەرە ژكەلا.

"لە زۆر كات داو لەسەر جىگايەكى
سەختى چياكان پاشماوھى گەورە گەورە
قەلاكان بەدى ئەكرىتكە لە سەدەكانى پيشوو
لە سەردەمى ئاغا سەربەخۆكاندا دروست
كراون، وە ھەندى لەم قەلایەنەش لەمىژوودا
دەورى گرنگى خويان بينيوە و
داستانەكانيان تىكەلاو بوون بە سرگۆرشتە
راستەقەينەكان و لەمانەوە چىرۆك و
ھۆنراوھى سواری وەرگىران كە ئەمرو
گۆرانى بىژان لە ئاھەنگى شەوانياندا ئەيان
لېنەو، وەكو چىرۆكى بەناوبانگى (قەلای دم
دم) (٤).

دويرگەھا سەردۆلا دكەفیتە باشوړئ
رۆژئاقايى گۆندى شىلازا، ب دويراتيا
نيزىكى (١٥٠٠م)، دكەفیتە سەرى كوپكەكى
چيايى سەردۆلا، ل ھنداقى كافلە گۆندى
(صارا موكرىيان) و دكەفیتە باشوړئ
رۆژھەلاتى شكەفتا بەرى شيش، ب دويراتيا
(٥٠٠م)، ئەف دويرگەھە ھاتىە نژنين ل سەر
رووبەرى (دریژيا وئ ٧٩٠سم
فرەھى ٥٣٠سم)، و ھىسپلین كوژين ديواران
قەبارئ وان (دریژی ١٧٠سم فرەھى ١م تا
١٠٥م بلنداھى ٦٠سم تا ١م)، ئەف دويرگەھە
ھاتىە ئافاكرن ب ھشكە بەرى (بىي كسل يان
كەرەستەك بكار ئىناييت).. (بنيرە وینە
ژمارە ٦).

ئەفجار چ ئەف دويرگەھە ھاتىتە
ئافاكرن، ژ بۆ بەرەفانىكرن ژ شكەفتا بەرى
شيش، يان ژى ژ بۆ بەرەفانىكرن ژ گۆندى
صارا موكرىيان، ئەف قەكۆلینين ھە پىدقى
ب ريكين زانستى تر و پشكنينا وان
كەرەستين د ئافاكرنى دا ھەنە.

لئ ژ بەر كۆمە چو بەلگەيین بەردەست
نينن ل سەردیروكا فان شوينەواران، لەوما

دەرى شكەفتى

(٢) دبيت مری د وړئ قە فەشار تبن، ئەو
دەرگەھ بۆ تى ھىلاييت، (بەرھەفکەر).
(٣) ھەر چەندە سىرچ ژ سەرى تا بنى
ھەمى ھندى ئىك نە پا فرەھە، بەلكو
سەرەكى زراڤە و سەرەكى فرەھە ب
شيوئ سى گۆشئ يە، لئ مە ژ نيشن
پىفایە، چونكە لايى سەرى فرەھيا وئ (٥٠
سم) و لايى بنى فرەھيا وئ (١٦٠سم)
(بەرھەفکەر).

(٤) تۆما بووا، ژيانى كوردەوارى، وەرگىران
ژ ەمرەبى: ھەمە سەعيد ھەمە كەريم،
چاپا ئىكى، چاپخانا زانكۆى سليمانى -
١٩١٠، بەرپەر ٢٢.

ئەم نەشپين چ دەمين دياركرى بۆ فان
شوينەواران دانين كا د چ سەردەم دا ھاتينە
ئافاكرن، لئ بباوهرم د ئايندەى دا دئ
قەكۆلەرپن دىروكى وئ چەندى دەنە
دياركرن و دبيت ئەف بابەتە كليلەك بيت بۆ
قەكرناقى دەرگەھى ل بەر قەكۆلەران.

دەھمەن:

(١) نۆكە ئەو دەرەچك ھەمى ھاتينە
خرايكرن، تەنى بەرپن وان ماينە ل وان
جھان، (بەرھەفکەر).

ئاميرى فونوگراف (قاوهن) سترانين كوردى ئەرشيقرينه

حەسەن بېبو

دەھمى دەمىن مېژويى دا، دەمى باس ل
سترانا كوردى يا كەفن دەيتە كرن، ناڤى
ئاميرى (قاوهن) دگەلدا دەيتە گوتن، بىي
شلوقە كرن يان دانەنياسينا وي، كو فى
ئاميرى مفا و رولەكئ مەزن دچارچوقئ
ئەرشيقرن و پاراستنا سترانا كوردى دا
گيرايە. لەوما من بھەرى زانى دريكا (كوڤارا
چاڤدیر) دا كورتىەكئ ل سەر مېژوويا
(ئاميرى قاوهن) ئ و رولئ وئ دتوماركرنا
سترانا كوردى دا دياربەكم.

(ئاميرى فونوگراف) ئەوا ناسيار دناڤ
مە دا ب (قاوهن)، (فونوگراف) دوو پەيڤين
يونانى نە رامانا وئ (توماركرنا دەنگى) يە،
ئەڤ ئاميرە ئىكە ژاھىنانين زانايى ب ناڤ و
دەنگى ئەمريكى (توماس ئەديسون)
داھىنەرى (ئەلكتريكى و مايكرەيونى و
تېلەفونى ..ھتد)، ل سالا (١٨٧٧)ئ رابويە ب
داھىنانا چىكرنا (ئاميرى قاوهن)ئ، كو ژ (٦)
پشكئ سەرەكى پىكدەيت:

بىنگەھى (بازنى) سىلكى.

رىكخەرى كاركرنى.

ددان (دەرزىك).

كوگەھ

دەستكى سەليقى.

سپىكەر.

ھەر پشكەك تەمامكەرى يا ديبە و ب
لەشەكى قە دگرىداينە. پشتى چەندىن
گوهرين و تاقىكرن ل سەركرين و دئەنجامدا
باشترين جوڤ ژئ دروستكرى، كو

دئ لەدەردى وەتەن سەوزە مەرو. بەھار
ھاتەوھ...ھتد)، بەرامبەر (١٠٠ روپيا)
پارين ل وى دەمى وەردگريت، ئەڤ سىلكە
ھاتنە فروتن ل (سليمانيى و كەركوك) و
دەورو بەرا ب (٢٠ تا ٥٠ روپيا)، پاشى
سترانينين ل وى دەمى مينا (كاويس ئاغا.
عەلى مەردان - حەسەن جزيرى - محەمەد
عارف - مريەم خان و حەسەن زيرەك) ژى
سترانين خوە ل سەرڤان قاونان توماركرن.
مفا وەرگرتن:

گورانبيژەكانى نەمەركان: بەشى دووهم

٢٠٠٢/باكورى

ئيزگە: ٢٠٠٩/باكورى

ئەترنيت: الموسع المعرفيه الشامله

پشەبەستنا جيهانى ل سەر راوہستياى بو
توماركرنا دەنگى ئەوبويە، يئ ل سالا (١٨٩٣)
ئ برىكا ھژمارەكا كومپانيين بيانى ھاتينە
(عيراقى)، مينا كومپانيا (بىزافون كولومبيا.
چەقماقچى-ئەبو كەلب-ھومو كورد..ھتد). ل
وى دەمى سترانا كوردى دبازنى (كوچك و
ديوانا، شاھى و ھەلەكەفتنين ئاينى) دا دژيا،
پشتى گەھشتنا (ئاميرى قاوهن)ئ
سترانينين كورد ژ ھەر چوار پارچا قەستا
ڤان كومپانيان كرن، يان كومپانيا ھاتنە
كوردستانى و ل دويڤ سترانينين كورد
گەريان دا سترانان تومار بكن بو قازانجا
خوە.

سەرەراى قئ چەندئ، ب ديتنا من ژ دوو

لايەنانقە مە مفايەكئ

مەزن ژ ڤان

كومپانيان وەرگرت،

(پاراستن و

ئەرشيقرنا ستران و

ئاوازين كوردى دانا

نياسينا سترانينين

كورد ل ھەر چوار

پارچا). جەي ئاماژئ

يە ژى كو پيشخەرى

قئ پينگاقئ (حەمدى

ئەفەندى كورئ ئەمين

ئاغا كورئ حسيئ

ئاغايە) ل سالا (١٨٨٧.

(١٩٤٩) ل سليمانيى،

ئىكەم سترانينين

كورد بويە ب رىكا

(عومەر قەزاز) ل سالا

١٩٢٢ئ چويە (بەغدا)،

ھژمارەكا سترانا ل

سەر (٥) قاوہنا تومار

دكەت، مينا

(لەبەرنازى چاوبازان

ئازار و چيروكىن ههله بچه د فلمه كى كوردى دا

چاقدیر: هونهری

فلمى سینه مایى (هیلانه سوتاوه کان) ژ سیناریو و دههینانا هونه رمه ندی کورد (شه هرام مه سله خى) و ب به شدارییا چەندین ئەکتەرین کورد و فارس، ژ قوناغا وینه گرتنى بدوماهى هات و نوکه که قتییه د قوناغا مونتاج کرنی دا. سوران نه قشەبەندى ریفه به رى پەيوه نديين گشتى يين قى فلمى، بو کوقارا چاقدیر ديارکر و گوتى: ئەف فلمه بهه فکاري و هه ماههنگى دگهل ریفه به ریا کاروبارین شه هید و ئەنفالکریا یا سەر ب حکومه تا هه ریمما کوردستانی دهیتە به رهه مئینان و بریاره ئەف فلمه ل سهرانسهرى باژیر و باژیرکین هه ریمما کوردستانی، ب بهایه کى گونجای ل سینه ما و هولین نمایش کرنی بهیته پیشاندان و هیقیدارین کو ئەف فلمه نوینه راتیا سینه ما کوردی و ئازارین ههله بچه بکهت. سه بارهت چيروکا فلمی ژى سوران نه قشەبەندى گوتى، هه وهکو دههینهرى فلمی دبژیت: ئەف فلمه دى ديارى بیت بو هه مى خیزانین کورد و هه مى بینهرین کورد و جیهانی، تا کو چيروکا ههله بچه ب بریکا هونه رى سینه مایى بگه هیینه وان.

ریفه به رى پەيوه نديين قى فلمی گوتى ژى: (چيروکا عهلى) ئەو زاروکىل پشتی رویدانا ههله بچه بى کهس و کار مای و ژلایى خیزانه کا ئیرانى قه هاتیه ب خودانکرن، وهک مورکه کا تزبیه کو مورکین قى تزبیه ل ههله بچه و ئیرانى رویداینه، عهلى وهک مورکه کى دى دناف تزبیه کا قه قه تیایى دا قى چيروکى هه مین گه هیینه ئیک.

ئەوا مای بیژین ژى کو ده مى فلمی ۹۰ دهقیقه نه و ب هه ردوو فورماتین (HD) و (۳۵) ملم دى که قتییه بازاری سینه مایى و سیسته مى دهنگیزى دى (دولب) بیت.

ئەز بویمه به شک ژ په یمانگه ها نابیتایان

دیدار: بلند عبدولسمیع

هەر که سه کی بو ژیا نا خوه هندهک
خهون و خوزی هه بوینه کا دئ دنایندهی دا
چکهت و ب چ کاری رابیت، لی دهما تو خوه
دبینی ئەو خهونین ته خوه زین خوه ل
سەر ئافاکرین تو بریه جیهانهک جودا تر،
دبیت تو بکه قیه بهرام بهر دور هیله کی دی و
سهرکه تن و داکه فتنا مروقی ژی دقئ
چهنه دئ دایه کا هەر که سه ک دئ چهنه دئ
دگهل قئ تشتی نوی گونجینیت. ههروه کو
رابهرا دهرونی ل په یمانگه ها نابیتان
(که رولان) بومه دیار کری، کو دهما ئەو ل
کولیژی چ جارن باوه رنه کریه کو جاره کی
ژی بهیته قئ په یمانگه هی و دگهل
نابیتان بیت و گوئی ژی ل ده ستپیکا
هاتنا من ژی، من چه ژئ نه دکر و ئەز که له ک
بقی کاری یا نه خوش بوم، لی نوکه بویه
به شهک ژ ژیا نا من.

له یلا فازل ل سالا ۲۰۱۰ ئ خواندنا خوه ل
کولیژا پهروه ردی بدوماهی ئینایه و نوکه
رابهرا په یمانگه ها نابیتانه ل
دهوکی، دیداره کا کورت دا سه بارهت
کاری وئ لقئ په یمانگه هی، کوت: ئەز
رابهرا دهرونیمه لقئ په یمانگه هی و
کاری من چاره سه رکنا ئاریشا دناف
خویندکاران دا و دگهل خویندکاران
دناخقم و ئەگه ر پیدقی کر دگهل
دهیبابین وا ژی دناخقم. درونکر نه کی
دا کا چ جوداهی دناقبه را که سین گوه
لیدبن و که سین کیم ئەندام (نابیت
و که رولان دا) ههیه، قئ ماموستایی
کوت: پینه قیت که سین گوه لیدبن
زوی دشین دمروقی بگههن و دان و
ستاندن دگهل وان یا ب سناهی یه،
بهلی دهما دگهل نابیتا بیت جودا هیا

خویندکاران دبینم کو نه شین باخفن و گوه
ل تشتان نابیت و دهما من بقیت تشته کی
بگه هینمه وان پیچهک بزه حمه ته و بو من
نه خوش دبیت، بهلی دسه ر هندئ را ئەز
ههست دکهم کو ئەقین هه پیدقی که سین
وهک من و پیدقی هه که سه کی نه کو وان
ژی ماف دژیا نی دا ههیه و دقیت خه لکی مه
هه می ژی تینگه هیت کو ئەو ژی مروفن و وان
ژی مافی ژیا نی یی هه ی. سه بارهت کا چهنه
یا سه رکه تی بویه دکاری خوه دا دگهل فان
که سان، کوت: تاراده یه کی باش ئەز شیا یمه
خوه دگهل وان بگونجینم و ئەم دئیک
بگه هین و ئەز دبیزمه دهیک و بابین وان ژی
کو ل مال ئەو ژی دهاریکار بن و دان و
ستاندن دگهل دا بکهن و ئەز شیا یمه که له ک
تشتان نیشانی وان بدهم و ژوانا ژی کو هه ر
تشته کی یاسایا خوه هیه و کارین دروست و
یین خراب بو ژیک جودا بکه م. قئ
ماموستایی ل دوماهی قئ دیدارا کورت ئەو
چهنه نه قه شار ت کو ئەو بویه به شهک ژقئ
په یمانگه هی، ژبه رکو دگهل ماموستا و
خویندکارین خوه روزانین خوه دبه ته سه ر.

خوه ههیه، دقیت تو نیشانا بکار بینا دا دته
بگههن و بشیی دان و ستاندن دناقبه را خوه
وان دا دروست بکه ی و ئەو دان و ستاندنا
هه بو تینگه هشنی و مفای بیت، بهلی ئەف
چهنه ده ژی کاره کی بساناهی نابیت و دهم
بو دقیت تا ئەف دان و ستاندنه یا سه رکه تی
بیت. سه بارهت پسیره کی کا چاوان شیا یه
خوه دگهل فان که سین نابیتا بگونجینیت،
قئ ماموستایی کوت: ل ده ستپیکئ من چه ژ
قی کاری نه دکر و بو من نه خوش بو، ژلایه کی
قه من هزر دکر دئ چاوان شیم خوه دگهل
گونجینم و دکاری خوه دا یا سه رکه تی بم،
ژلایه کی ژی قه دلی من دما پیقه و من هزر
دکر ئەز ب چ رهنگان نه شیم دگهل
به رده وامیی بکه م، بهلی دهما ئەز دچومه
مال من هزرا خوه تیدا دکر کو گونه ها وان
چیه و دلی من زیده تر ما بوان قه و نوکه ئەز
خوه به شهک ژ قئ په یمانگه هی دبینم و ئەو
تشتی بمن قه بهیت دئ یا هاریکار بم بو وان.
پینه قیت کارکرن دگهل په کهه فتیان نه
ئارامیی بو مروقی پهیدا دکهن و نه ئارامیین
قئ ماموستایی ژی هه ر وه کو دبیزیت:
نه خوشیا من ل په یمانگه هی ئەوه دهما ئەز

دگهل پهرتوکا (گرنژین)، بگرنژه

بخوازیت، ئینا پیکهاتن و دایکا کچکی گوته
دایکا کورکی: نه ری کورئ هه وه جگارا
دکیشیت؟ دایکا کورکی گوتی نه خیر بتنی
هه کو سه رخوش دبیت هه که جگارا
بکیشیت.

بی چوویی و هیشتا نه هاتیه فه.
هه قالئ وی ژئ گوتئ پا هه وه چ
کر؟ ژنکئ گوتئ: ما دئ چکهین
هه ما مه ژئ فریکره کیلویه کا رانکین
مریشکا.

که رهک چوو دهف شیرئ، گوتئ: نه ز دئ
نافئ خو گوهورم، نافئ منئ نه خوشه، نه ز
شهرم دکهم، شیرئ گوتئ: نه ز دئ نافئ ته
که مه ماسی. که یفا که ری هات، چوو لدهف
خر گیانه وه ران، دگوتئ ماسی. جاره کئ
مه یمینکئ گوتئ: ها که رو؟ که ری گوتئ: نه ز
نه که رم، نه ز ماسی مه. مه یمینکئ گوتئ: پا
تو مه له قانیا دزانی. که ری گوتئ نه. گوتئ
چنکو تو که ری له وا تو نزانی!

ماموستایه کی دوانا میژوئ دا، پسپار
ژ قوتابییه کی کر و گوتئ: عومهر مختار
که نگئ ژ دایکبویه و کهنگی چوویه بهر
دلوقانیا خودئ؟ قوتابی گوتئ: ماموستا
عومهر مختار ل بهر بهرئ شه شی بی ژ
دایکبوی ول بهر بهرئ ده هی بی چوویه بهر
دلوقانیا خودئ.
ژنکهک چوو بو کورئ خوه ژنکه کی

گرنژین

خرقه کرن
نیهاد ئوره ماری

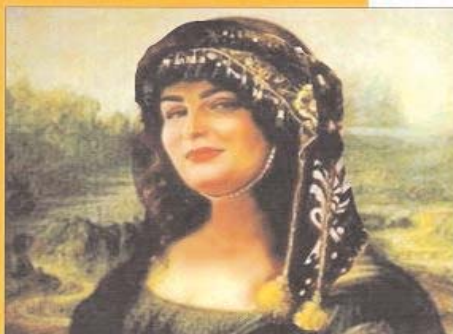
گرنژین

نافئ پهرتوکه کا نوی یه ژ
کومه کا پیکه نینان، ژ خرقه کرنا (نیهاد
ئوره ماری) دبه رگه کی بچوکی دا ژ ژ
قه بارئ نافین و ب ۵۶ لاپه ران هاتیه
چاپکر و ۱۰۸ پیکه نین دناف خوه دا
خرقه کرینه. دانه یهک ژئ پهرتوکی ب
دیاری گه هشتیه کو قارا چاقدیر و
دیشگو تنه کیدا هاتیه نفیسین، کو
گرنژین دئ پهرتوکی دا ژ ئه رشیفئ
به رنامئ گرنژین و چهند ژیده ره کئ دی
هاتینه خرقه کرن کو ئه و به رنامه ل سهر
شه پولین رادیویا (که لا ئامیدی) ژ لایئ
(نیهاد ئوره ماری) قئ دهاته پیشکیشکر.
بو خوانده قایئ چاقدیر ژئ مه چهند
پیکه نینه ک ژئ پهرتوکی بهر چاقدیرینه.

ئیک سهرخوش ته له فونا پولیسان کر،
گوتئ: ئیک سترن و ده شبولی ترومبیلان
یین دزین، هیشتا پولیس نه که هشتینه
دهف، نه وی ته له فون بو کره فه و گوتئ:
هه ما نه هین، نه ز رونه تبومه کوشن
پشتی.

ئیک چوو مالا هه قالئ خو ول دهرکه هی
دا، ژنکا هه قالئ وی دهرکه هه بو فه کر، گوتئ:
ئه حمه د ل ماله؟ ژنکئ گوتئ: باوهر بکه نه فه
شه هه یفه مه فریکره کیلویه کا گوشتی

وه شانیئ نوی

کومکر
کیفی عارف

دلویهک ژ دهریا فلکورئ
کور دی، نافئ پهرتوکا نوی یا
نفیسهر (کیفی عارف)، ژ
کومه کا چپروک و سهرهاتیین
کورده واری پیکهاتیه و دانه یهک
ژئ ب دیاری گه هشتیه کو قارا
چاقدیر. نهف پهرتوکه ژ ۶۴
لاپه ران و ۱۲ چپروک و
سهرهاتیان و ب قه بارئ نافین
که تیه بهر دهستی خوینده قانان.
دهرهینانا هونه ری ژ لایئ (مراد
عومهر دوسکی) فه هاتیه کرن و
ل چاپخانا هاوارل دهوکی هاتیه

چاپکر و پیش گوته ک ژ لایئ (عبدالرحمن بامهرنی) فه بو هاتیه نفیسین کو دبه شه کی وئ دا
هاتیه (کورد وهک گه له کی دیرین و خودان زمان و که لتور و ئاخا خوه، د جوگرافیه کا چپایی
دا دژیت و بئئ جوگرافیئ کو پتریا وئ دکه قیته د ناف دول و نهال و چپایی بلند و ئاسی دا،
که ش و هه وایهک بو روخساندی یه کو زیده تر ژ گهلین دی باوهر دار بیت و ببیته خودان
که نهجیه کا مه زن ژ فلکورئ، کو بمخابنی فه گه له ک ژ قئ فلکورئ یی دهیته ژ دهستان و ههر
دناف وان گه لی و نهال و قئ جوگرافیا ئاسی دا، یی بهرزه دبیت). جهئ ئاماژئ یه ژئ کو نه فه
پهرتوکا دوی یا نفیسهر یه دکه قیته بهر دهستی خوینده قانان.

ريڻيگا ريڻي

دناڻ پاسي دا د ناههرا نه دهنه و ديار به کر ۱۱-۱۱-۲۰۱۱

ددا پښتښي من، کو خورتر پي بنقيسم، پرچا
وئ يا داف دافا شورقه بووی ل سهر کوشني
پاسي، بيرا من ژ

تاکين دار

شهنگه بيبيا هندافا

ثاڻا کانیا (کاني

زهرکي) دئينانه څه،

سهه بهژن من

قورباني بهژنا وئ

دکرن، ده مي ب بهژنا خو

يا ته نک و نازک را دبووڅه،

جارهکا دی بهري خو داف من و

گوت: چاڅين ته ژ من څه نابن. من

گوت: تو راست ديږي، لي ته دځيا ل

جهي من گهنهکي چاڅديريا جوانيا ته

کربا و ته څه نازين ل من څه شارتين،

بو بهردا بان! لي چانسي نه څه گنج بووم و

نه گهنهک ل جهي من بوو، لي تو به هر

جورهکي ل رهفتارا من بگهي، څه رهفتارا منه

بو هر جوانيهکي، لي يا باش څه هيشتا ته

دهسپيکه و تازه توويا سهر ري خيځه تين سينگي

خوهله لدهي، کو تو بزاني پيځه ري چاڅا بو جوانا

هه مي ټيکن، جوداها دناځهرا وان هندک چاڅ

ب زمانن و هندک زمان ژي بچاڅن. بهري خوب

هه يبهت دا من ويني کو په يځهک ژ بن وان ليځين

هيلالي دهريځيت. ل داويي من گوت: خالا

گهش دځي ديداري دا، تو کاري بو چهند

گاڅا دلي ب جوانيا خو سهر خوش بکي

و خالا رهشافي ديداري، کو څه جارا

ټيکي و دويمامي جاره دي بهرزيي

دناڻ ديمه نين جوانيا ته دابم. ب

دهستي راستي پرچا خو يا څارميشي

يا رنگ زيرو زيفي ژ سهر ديمي خويي

هه يځي و چاڅين خو يين ستيراني

ههلان و بلځين خويين قهندا شه کري و

بههلانا ميڅيلانکين خو يين تيرکوڅ،

گوتي: نه نه بلا دويمامي جار نه بيت، من

خو ب مروځهکا نخافتي دناسي، ته

وهکه ريڻيځسي پينا سه کرم، تو

راست ديږي کو هندک چاڅ

سعید شریف

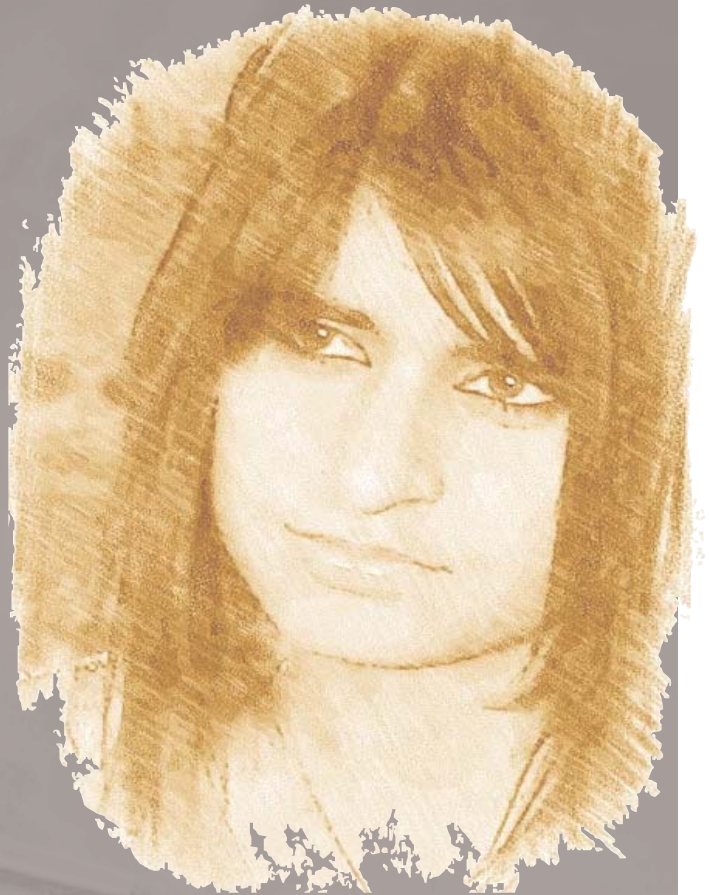
نازهکي پرسيار ژ من کر، تو بوچي ب چاڅي
گهنهکي بهري خو د دهيه من؟ ژ دهسپيکي
دهځي من ټيک شيليا، چنکي بو جارا ټيکي بوو
من دديت کچهکا ويږهک وهکه شيرا بهرامبهري
چاڅين ميږا، کو نه وهکه نازين مه، چاڅين خو
لبه چاڅا داهيلن و خولهه چاڅا څه شيرن. لي من
کونترول ل سهر خو کر و من گوتي: جوداهي
ناځهرا دلين گنج و نافي و پيرا نينه، هه مي ب
چاڅهکي ديبين و دلي من عاشقي هه مي
جوانيهکي يه، چ سروشت، وينه، تابلو، مروځ،
ناڅل و هه تا کو څه د هوزانهکا خو دا ديږم.

يان ژبي و دگهل دلي گنج بمينه

يان دل و دگهل (ژي) پير بهه

يان زوي (ژي) ل ژيني قهه بر بکه

بو دههکي راوهستا و ب نازين خوقه بهري
خو دا من و گوت: ميځک و چاڅين ته د ټيکسانه
نينه! من گوتي: تو راست ديږي، چنکي څه
پهروهري وارهکي چاڅ حيزم. لي څه دزانم کو
تو يا پيخوش حال نه بووي، ل چاڅديريا من بو
جوانياته، ژ بهرکو جوانيا ته نه ل چاڅه ريڻيا چاڅين
ژبي من بوون و ته دزاني کو څه نه خه لکي واري
ته مه و نه ب چاڅين خه لکي واري ته ژي بهري خو
ددهمه ته. گوت: تو ځي راست ديږي و بهري خو
بي وهک ديمي روځي ل من وهرگيږا څه، من ژي
بهري خو وهرگيږا و لي من کونترول ل سهر
چاڅان نه بوو، جارهکا دی بهري من کهفته څ
روکهها جواني، کول شاشي (ثا) يا کوشني
پاسي، تني چاڅديريا ديمه نين سروشتي دکر،
کو جوانيا وئ هيش پر پر دکر، سپيياتي يا تل و
دهستين وئ، هه مي که ځين بههرا چيائي مه تيني
دئينا نه بيرا من، ريکيا زهدين دهستين وئ هيز

هودا محمد سعيد

ب جلكين من قه نوڙه
 شهرم ژ ته دكهم
 ژ فوه دكهم
 ژ باڙيرى بهارى دكهم
 دگل گه شېونا گلوپان
 ل وى بانى ژ ته نيى بويه ره ژى
 فوه ژ من كويشيه
 و دبڙن فوهون كه مى دېن
 چه كچه كيله ئاوازان قه دگيرن
 ژ هونه رى عه شقا من
 ته چه هيه بيڙى؟؟؟
 تو دزاني؟؟
 د وى دابه شا شيت بوينه ميّهقان، سنور به زاندين، فوهون
 بيزار كربون، يافى دكرم ژ پهيقان،
 چاف هه لاويستي دهيلان و ليث مسمت مان
 تو دزاني...؟؟
 ئه قرو ئيكي گوته من
 هه لپه ست هه ر گاڤا ژ ته سل بو، زوو ئاشت نابيت
 نزانم!!
 نازا ل ته بكه
 ل پهيقان بكه
 ل هزران بكه
 كي فيري نازا بكه كي نه؟؟
 د وى فوهوا تاف مه فرده بي دا
 فوزيښ دېنه هه لم و
 چاف يښ بو هيڅيا ويټان دگرن
 لى چه بكه فوهونه و
 فوهون ژى دنقستى نه..

رستنا هزرا هه رجار
 هافين قورچه كا فه ريبيى كره
 تو چه هيزى
 ب شهينښ فوه يښ گرژى
 من دكه په پپوك
 همبيڙ كرنا من..... و ته
 موگنا تيزه كي بارگه هه فدره
 شهق لمن دكه رور
 روژن ل من دكه شهق
 ئه ز ژ ته دوير، تو ژ من دوير
 د ته نگه شهقا هافين دا
 د چارپوهه يى كراسه كي دا
 هه ستا فوه ب سهر خامه ي دا زال دكه
 ئه و چه گولاڤه؟
 ته ل فوه كرى

خه ونيښ نقشى

کیرہکا کوهده، بدهف دانکا دهقیین دلی ئازابونا مروقهکی
 قه دکر، دهما کو مهینهک ل زوریا دهشتا دۆبانی مرار
 دبوو، گوئن، ئاف ژ ئافا مەزن چکیا، بیهنا نهفەلن
 بهنقه دانین کوچری سینۆران نههواند، دسینۆری وهلاتن
 فوه ده، سینۆرهک ل ههلبهستا من مههر کرن، دبه کو
 دوورکەتن جارنا مالئاقاهی به ژ ئافی،
 دبه کو شهف چرایین کامبافیین غه ربیی، تهنی قی کهزهبن
 ژ ئافا وئ چۆلن بشکینه.

من بیری (رۆژین ئینا دگهل وه کره،
 بیری شهف بوهرکیین دار توپا و گولگه نمان کره.
 پارسوین فوه دگویشم ژ قی ئافی،
 ئافدانا فوهزیین قه گهری دکم،
 و کزگریوکهکی سار، قی گافی من دادپوشه،
 جارنا ژ، بیری کوئی مرنهکی سهر وهفت دکم،
 من تو دمیقانداریا قی شووقی ده ددیتی،
 وهکی زاروکهکی وان ههیا مان،
 تو دهونگه قی تاین وهکی نها.

مه سعود خهلف

وهکی نها تو دبه شهف، ژ شهفی بسهر ههستین رهشهبایی
 ده دادکەقی، وهکی نها تو دبه رهف، و ژ رهفی بهر ب رهقینا
 دلیقه دهی، وهکی نها، تو ژ سینۆرین قه قه تیانا بهرچه مان،
 ژ کهزین لاشهکی تۆبه دار دنفیقی قی ئافینی. وهکی نها تو
 مهیرانوکهکه سهرژیکری بووی دبنی بهریکیین ئهرزانه، دی
 کا قی جاری ژ ئازان بده و قان تلیان ژ قان شهفستانین
 کامباف ئازا بکه. وهکی نها تو زندی دبووی د لههنگیا
 رۆمانهکه چار سهری ده، دووباره دبوون ئهف سیبهه،
 دیمه نین رووپه لین ته، پیر دبوون و ئادارهکه نوو شیار دبوو.
 دنالین و کالینا بن هشیی ده، پهرین رۆژی، پهره پهریکیین
 ئوغری، ئاگرهکی پیکهتی بوون ل سهر چهرمکیین مه مکیین
 ته، دهورانا بن هیقیبوونی ل کولانین بژارتنا نانهکی
 ههشکبوون، تو د مه مدها غهوسق فوه ده دگری، مبرکیین ته،
 قامیش و پیشی ته، ل بن دهرین واری مه دزان.

وهکی نها، تو گهردهنا قی شهفی دیقی، چه قهنگهکی ژ
 هاقیبوونی، عه گیدهکی ژ ئواره بوونی، ترافهکه هلی د
 دریزیا قی پیرۆکی ده،

وهکی نها، مه ژ ئوغرا ریین بن هه دانا ناف چافکیین گیانهکی
 شهرمین جوانی بن ئاف دکر، سینۆرهکی نافی فوه د دهقکین

وهکی نها

زهیتا سیرئ چاره سهریه بو زه قله کین دلی

زانا گه هشتینه نه پنه کئی کو سیرئ شیانین بهرگریکنا دلی یا هه ی، ئه و
ژی لدویف ئه و قه کولینین ل سهر بیهنا وئ هاتینه کرین و د تاقیگه هین تاییهت دا
ل سهر مشکان و زه قله کین دلی هاتیه ئه نجامدان. دقیره ژی دا نوژدار بهه می
شیانین خوه قه پین که تینه کاری ژ بو پیشخستنا فی شینکاتی و بکارئینانا وی
بو گه لهک نه خوشیان، قه کولینان ژی دیارگریه کو سیرئ پیکهاتهک تیدا هه یه
کو روژه کئی بو دهرمانان بهیته بکارئینان و ژبو کیمرنا نه خوشیا و ئه و
به ره ژه نکین ژ ئه نجامی نه خوشیین دلی پهیدا دبن و نه شته رگه ریین دلی،
ديسان بو باشتکرنا کارا کرنا دلی. ديسان دلایه نه کئی دی دا نوژداره کی بناقی
(ئه حمه د جبریل) ماموستا ل زانکویا (ماینز) ل ئه لمانیا دیارگریه کو سیرئ
کارتیکرنا کا باش یا هه ی ژبو باشکرنا کریارا سکسی لدهف زه لمان و ئه ف
باشیه ژی گه لهک کارتیکه رته ژ فیاگرای. ديسان قه کولینان دیارگریه کو خارنا
سیرئ ب خافی مروقی ژ په نجه شیرا قولونی و گه دی دپاریزیت و په نجه شیرا
پروستاتا و ديسان بو کیمرنا ریژا شه کرئ دناف خوینی و میزئ دا.

چه ند پیژانین ل سهر میسا هنگفینی

- میسا هنگفینی دئیک ده قیقه دا (۱۱۴۰۰) جاران په رین
خوه لیکددهت و ئه ف ده نگئ قز زینئ ژی ئه وئ ژ فرینا وئ
دهیت، ژ ئه نجامی لیکدانا وان په رانه.
- میسا هنگفینی دسه عه ته کئی دا دشیئت ۱۲ میلان
بفریت.
- دهر فرینه کا خو دا، میسا هنگفینی ل سهر ۵۰ تا ۱۰۰
گولان دا دهت.
- د وهرزئ دانانا هیکان دا، میرا میسا هنگفینی ژ ۱۰۰۰
تا ۱۵۰۰ هیکان دروژی دا، ددانیت.
- میسا هنگفینی دوه رزئ زفستانی دا ژ هنگفینی شانا
خوه دخوت و تا دبیت بهار ژی ل ئیک و دوو کومفه دبن دا
ئیک دوو گهرم بکه ن.
- ههر ئیک ژ میسا هنگفینی یا کارکه ر دژی خوه
هه میی دا دشیئت که چکه کئی چایی ژ هنگفینی دروست
بکه ت.
- ژمارا میشان دشانه یه کا چالاک دا دگه هه (۵۰۰۰۰)
میشین هنگفینی.
هندهک زانیاریین سهر
زانا دبیزن میسا هنگفینی دشیئت ملیونا کریارین
بیرکاری دئیک چرکه دا ئه نجامدهت و ئه ف ژ هه می
کومبیه ران به زتره. ئه وینه یی بو چاقی میسا هنگفینی
هاتیه کیشان دیاردهت ژی، پتر ژ ۳۰ هزار عه ده سان تیدا
هه نه و ئه ف ژی وئ چه ندی دیار دهت و کو گه لهک باشت
ژ مه دبین.

کرنا وهرزشی میشکی ته بهیز دئخیت

کرنا وهرزشی ریژه کا زیده و باش یا
خوینی دگه هینته میشکی ل جهه کئی چالاک
کو دبیزن (زژرس خخ زچ زحج) و دبه رامبه ر
دا شانه یین (ئه عسابان) دهیلته گه نچ و
ته ندروست، ديسان هاریکاریا وان دهت کو
بگه هه ئیک ديسان هاریکاره بو دروستبونا
شانه یین نوی دناف میشکی دا، ديسان
وهرزش کارنامه کئی گه لهک بهیژه ژبو
کارا کرنا رولی میشکی و هزرکرن و
هه سترکنا مه

گوته که نافدارا هه ی دبیزیت (وهرزش ته
ب ئاقل نا ئخیت به لکو دئ ته پتر
ریکئخیت)، وهرزش ژی روله کئی گه لهک
گرنگ دئاسایکرنا ئاقلی مروقی دا دگیریت،
ژبه رکو میشک دمینته دباشترین حاله تین
خوه دا ژبو چاره سهر کرنا ههر ئاریشه یه کئی
کو ئه گهر مروقی یی نه ئارام بیت و دا کو
میشک بمینیت ئارام ژی، دقیت چالاکیین
لهشی و وهرزش هه بیت دا ئه ف میشکه ژ
ته مبه لیب و خاقبونی دهر باز بیت.

شاره‌زا پيشينيا (كرومى) دكهن كو بيته يى ئيكى

ژ نوکه ويځه موبايل ته بکه‌ثيت ژى ناشکيت!

هه‌كو سال نوى دبیت، گه‌له‌ك تشت دهينه گوه‌رين و گه‌له‌ك تشتین نوى ژى دگه‌ل دهينه دروستكرن، وه‌ك به‌ره‌مه‌ين هونه‌رمه‌ندا و به‌ره‌مه‌ينانا تشتین نوى و تا دوماهي ژوان تشتین خه‌لك هه‌ز دكهن دسالا نوى دا نه‌نجامبه‌دن. نه‌ف موبايل نوى ژى كو بو هه‌مى ره‌خان دچه‌مييت و خار دبیت، ژ به‌ره‌مه‌مى نوى يى سالا ۲۰۱۲ ئى يه، نه‌فه ژى ئيك ژ هه‌فرکيا كوميانيين مه‌زن، كو دڤين تشتین نوى و سه‌رنج راكيش و باش بناڤى خوه به‌ره‌م بينن. نه‌ف ده‌سكتى موبايل نوى ژى ژ كوميانيا نوکيا بناڤى (کيناكتيك) ده‌رئخستى يه، كو خودانى وئ دشيت برىيا خاركرنى باشتو وینه‌يین فيديو يى ببينيت، ديسان كوميانيا (سامسونگ) ژى خه‌به‌ري دروستكرنا ده‌سكه‌كى موبايلى بڤان ساخه‌تان كو خار ببیت و بچه‌میت به‌لاڤكره ولدوماهي ژى ژ هه‌فرکيا فان كوميانيا تشتین باشتو دهينه دبازارى دا.

ته‌رخانكرن ژبلى وان زيده‌هيین دى يه، نه‌گه‌ر شيا ڤى كوميانيي پيش بيخيت دماوئ سه‌روكاتيا خوه دا و ژبلى وان پاداشتین دى بو هينه ته‌رخانكرن كو دبیت ژ مليون دولاران تا دگه‌نه دوو مليون دولاران ژى. دهينه زانين ژى كو كارين دگه‌ل ڤى كوميانيي گه‌له‌ك د ئالوزن و مانديون بو دڤيت، به‌لى دسه‌ر هندى ژى را موچه‌كى باش ژى يى دگه‌ل هه‌ي.

۲۶ مليون دولار وه‌ك موچه‌كى سالانه ته‌رخانكرنه كو كارى ڤى كوميانيي پريڤه بيه‌ت. نه‌ف موچه‌ بو (تومسون) هاتيه

هه‌ر ئيكى به‌ره‌وام لاپه‌رين نه‌نترنيتى ڤه دكه‌ت لناف پروگرامان بگه‌ريت، دزانيت كا چ لاپه‌رين ب ساناهى يه و پتر دشيت خزمه‌تا وى بكه‌ت، بتاييه‌ت پشتى (گوگل كروم) هاتيه بازارى و نوکه ژى گوگلى (پلا) ڤى به‌ره‌ري بلند كره و ب ريزا دوئ دهيت، ژ وان پروگرامين زيده‌تر ل سه‌ر نه‌نترنيتى دهينه ڤه‌كرن، هه‌ر وه‌كو شاره‌زا دبژن ژى كو دنيزيكان دا (كروم) دى شيت چيته سه‌ري ليستا به‌ره‌ران و دى بيته ژماره ئيك ژ نه‌نترنيتى. هه‌ر ژ ده‌سپيكاڤى پروگرامى ژى و تا نوکه گه‌له‌ك به‌حسى وى ب باشى چوو، ژ به‌ر كارتيكرنا وى و له‌زاتيا وى و ديسان گه‌له‌ك ساخه‌تین باش يين تيدا هه‌ين بو نه‌ف كه‌سين نه‌نترنيتى بكار ديين، وه‌ك دانلودكرنى و ديسان كوميانيا گوگلى گه‌له‌ك پاره بو مه‌زاخه‌ت به‌ره‌ناسكرنا وى و هه‌ر نه‌فه ژى ئيك ژوان نه‌گه‌ران بو به‌كو گه‌له‌ك خه‌لك پيڤه هاتينه گرديدان

موچى سه‌روكى نوى يى كوميانيا (ياهو) بتنى ۲۶ مليون دولارن

كوميانيا ياهو يا نه‌نترنيتى، كو ئيك ژ كوميانيين هه‌ره مه‌زنه دبوارى نه‌نترنيتى دا ل سه‌رانسه‌رى جيهانى و بو به‌ ئيك ژ پيدڤياتين خه‌لكى يين روژانه. بو سه‌روكى وئ يى نوى يى جيه‌جيكار بو سالا ۲۰۱۲ ئى،

گه نجه کئی عیراقی دسهر ئیک زیده کرنه کیدا خو ئینایه بهر فروتنی

لدویف هه واله کئی سایتی (سومهر نیوز) بلا فکری، گه نجه کئی عیراقی رادگه هینیت کو دزیده کرنه کا ئاشکرا دا خو ئینایه بهر فروتنی، ب مهرجه کئی ئه و که سنی وی بکریت عهره ب نه بیت، موسلمان نه بیت و ئاکنجیی هیچ وه لاته کئی عهره بی ژی نه بیت. ئه ف گه نجی بناقی (ستار عه بدوللا) دته مه نی ۳۴ سالی دا یه و گوتی یه کو ئه ف بریاره من بخو یا دای و مهرجین من ژی بتنی عهره ب نه بیت و موسلمان نه بیت و ئاکنجیی چ وه لاتین عهره بی ژی نه بیت. فی گه نجی کو ب ریکا تورا فه یس بوکی ئه ف چهنده ئاشکرا کریه دبیزیت کو ئه ف دوو ساله داخوایه ک پیش کیشی جقاتا وه زیران کریه کو ره گه زناما عیراقی ژی بهیته وهرگرتن، به لی وان ئه ف داخوایا وی پشت گو ه ها قتیته و ژبه رهندي ئه ف چهندا هه کریه.

ئه لیسایی بریار دا شی بکهت

کیم کهس هه نه (ئه لیسایی) نه ناس بکهن و گوهداریا سترانین وئ نه کربن، بتایبهت ئه فین گوهداریا سترانین عهره بی دکهن. هونه رمه ندا لبنانی ئه لیسایی بریار دا یه دئه ف ساله دا شوی بکهت و دبیزیت ئه ز یا به ره فم بو فی پروسئ و حه ز دکهت برولی دایکینی ژی راببیت. لدویف وان سالوخته تین ئه لیسایی بو هه فزینی خو دیارکرین ژی، ئه ف بقی وئ بخازیت. دقیت بازرگانه کئی باش بیت دا ژیا نا هه ردوکان ژلایی ماددی قه هه قسه نگی تیدا هه بیت، هه ر وه کو ژ زارده فی وئ هاتیه قه گوهاستن.

به لکو حه ز دکهت هه می چیچکین ل سهر دارئ دده ستنی وی دا بن. فی قه کولینی دیارکریه ژی کو زه لام بتنی دمه ین خو یین قالا دا هه زل ژنان دکهت، ژبه رکو کارئ سه رکه فتیانه و خاندن وی ژی مژویل دکهن، به لی لهه می دمه ین دی هه زری دژنان دا دکهت، دا دمه ی خو یین قالا بکوژیت.

ژ یاریکه ره کا زیره ک بو نمایشکرنا جوانیا خو

گه له ک ریکین بهرنیاس بونی هه نه و گه له ک ژ وان رییان ژی پارهی بو خودانا دزفرینن، که که کا جوانا روسی بناقی (کورنیکوفا) ده ست ژ یارییا ته پا میژی بهردا و به ره ف جوانیی چوو و نمایشکرنا جوانیا خو، ئه و ژی پشتی وه ک یاریکه ره کا جوان گه له ک جارن وینی وئ بهرگین کو قاران نه خشان دین و ب ده سته ئینانا پارهی بقی ریکن. لقیه ژی فی جوانا یاریکه ره ئه و ده رفهت بو خو زانی کو خو ژ بهرنیاس بونا یاریکرنی بده ته پاش کو بتنی برینداربون بو وئ ژی دما و دبیاقی نمایشکرنا جوانیا خو دا بهرنیاس بونا خو نیشان بدهت. دهیته زانین کو (کورنیکوفا) ل خزیرانا سالا ۱۹۸۱ ئی ژ دایک بویه و گه له ک سه رکه فتن دبه ریکانه یان دا بده ست خو قه ئینایه.

سه فه ره ک بو ناخی زه لامان

لدویف نویتترین قه کولین ل بنگه هی قه کولینین خیزانی ل باژیری (دسلدورف) یی ئه لمانی هاتیه ئه نجامدان، ژن بقی رهنگی خارئ د ناخی زه لامی دا هاتیه دیتن.

- ژن شیایه ریژا ۹۰٪ ژ هه زرا زه لامی مژویل بکهت و بتایبهت ل بیستی و سیه ی و چل سالیی ژ ته مه نی وی و ئه و ژی بریژا ۶ چرکان دئیک ده قیقه دا.

- زه لام یان یی بدویف ژنان قه یان خه ونان پیقه دبینیت یان ژی ژی دره قیت و هه ر ئیک لدویف جهی خو و شاره زایا خو دگه ل وئ دا. - زه لام بهر ده وام بدویف ژنان قه نه و تا چه ند وی ب ئیشینیت ژی و ۶۶٪ ئی ژ زه لامان ژن بو وان وه ک ئیدمانه کئی لی هاتینه.

- زه لامی ب ئه ختوبار وه کی چیقانوکانه و نینه ئیک هه بیت هه ز د ژنه کا دی دا نه کربیت و نه خازتیت کو حه ژ گه له ک ژنان کربیت.

- (کارترین دورف) نوژداره کا بسپور دبیزیت، ئه و زه لامی ب ئه ختوبار ئه وه یی نه شیایی خیانه تی ل هه فزینا خو بکهت، یان کو هه زرا فی چه ندی لده ف هه می زه لامان هه یه.

- زه لام لدویف پیکهاته یا خو یا بیولوجی و دهرونی و لدویف وئ پیکهاته یا پهیدا بوی، وه ک زه لام ب چیچکه کا دده ستنی دا تیر ناییت،

۲۲/۳-۲۱/۴ کافر

ژيانې په خشين ژ ته دقېت وئو
كه سين تو خو نيزيك دكه و
هه قالينيې دگل دا دكه، دقېت
زيده تر دگل وان يې راستگويي
بي، دا به رده وامبيې دگل دا
بكه ي.

۲۲/۵-۲۱/۶ جيمك

دئ توشي نه خوشيه كي و
په ژيكه كي بي، نوكه دم يې
گونجايه تو قهست بكه يه دهف
نوژداری و هندك پشکينان بو
خوبكه ي.

۲۲/۷-۲۱/۸ شير

همي تشت د بهرزه وندا ته دايه
و ئهف نوياتيه دئ هندك
مزيگننې خوش دگل خوه
ئين، له زئ دانا بريارين خوه دا
نهكه.

۲۲/۹-۲۱/۱۰ ترازى

ژلايې دلداري قه هين يېن ژيك
دوردكشن و په يوه نديېن خوه
يېن دلداريې بهيزتر بكه و
هه ولېده هه لكه فتن خوه ساخ
بكه، هه ر چنه بيت ب دياريه كي
يان دهركه تنه كي.

۲۲/۱۱-۲۱/۱۲ كه فان

هندهك ژ دم يې خوه بو ناف
خيزانا خوه ژي ترخان بكه، تو
پيدفي قې چنديې دا
هه قبه نديېن وه موكم ببن و
زاروكين مالي پيدفي گرنگيدانا
ته نه.

۲۲/۱-۲۱/۲ گوسك

كه سه كي خو نيزيكي ته دكهت و
دقېت هه قالينيا ته بكهت، بلا
هشين ته دسره يې ته دا بن بهري
برياره كي بدهت و تو ژ هه قالينيا
وي يې بار بي.

۲۲/۴-۲۱/۵ كا

ته يا خو توشي ئاريشه كي كرى
و دمك بو تو گه لك يې پيقه
مژويل بوي، به لي دفان روژين
بهيت دا ئه و ئاريشه دئ بهرشف
چاره سهرين قه چيت.

۲۲/۶-۲۱/۷ كي فزاله

همي تشت د بهرزه وندا ته دايه
و دئ ژيانا ته يا دلداري ژي
قه گريت، دئ هندك رويدانين
نوي پهيدا بن و ئه و پيشهات
د بهرزه وندا ته دانه.

۲۲/۸-۲۱/۹ كچين

بهخته وهري يا دگل ته و دم يې
گونجايه بو دهربرينا هه ژيكرنا
خوه بو وي و ئه و ژي ژ ميژه يا
لهيفيا قې چنديې و پيدفي
هه ژيكرنا خوه نوي بكه نه قه.

۲۲/۱۰-۲۱/۱۱ دويشك

ديفچووني بووان دنگ وباسان
بكه يېن دكه هنه ته بهري هه
برياره كا بله ز بدهي و پاشي
په شيمان بي، هشيارتر و بله ز
تر به دئه نجامدانا كارين خوه دا.

۲۲/۱۲-۲۱/۱۳ گيسك

دئ ريېن نوي و كاريگر تر
دژيانا خوه دا گريه بهر،
دويركه فتن ژ هه فالان و ئه و
كه سين هه ز ته دكه نه ريگه
چاره نه و هه قال همي كاغا
بدهست ناكه فتن.

۲۲/۲-۲۱/۳ نه ههنگ

روژه كا تزي بزاځ و لقينه و ئه و
تشتي ته داخاز كرى، نيزيكه ئه و
مروف دئ بوته بجه ئينيت و
دقېت نه هيلي دم يېن ته ژ قهستا
ببورن.

سودوكو

	5	6	8		7	9	2	
9			6		4			5
4								3
	9	5	2	7	3	4	6	
			4		6			
	6	4	5	8	1	7	3	
5								7
6			7		2			8
	4	1	3		8	2	9	

6	4	7	8	9	1	3	5	2
8	5	1	2	7	3	4	6	9
9	2	3	5	6	4	8	7	1
4	3	5	9	2	7	1	8	6
7	8	6	1	4	5	9	2	3
1	9	2	6	3	8	5	4	7
3	1	8	7	5	2	6	9	4
2	6	4	3	8	9	7	1	5
5	7	9	4	1	6	2	3	8

نا: شه محمد عبد الرحمن

بهرسفا
ژماره
(۱۱۱)

گري

چاڅان ژ څايروسي دپاريژيت

دنويترين فكهولين
دا ل سهر چاڅي، ژبلي
كو گري ب دهربرينا
ههستان دهيته
ناسكرن، گري هپلا
بهرگريي يه ژي دژي
څايروسين خراب،
ئويېن توشي چاڅي

دبن. لدويځ وي فكهولينا دكوڅارا (ساينس) يا زانستي دا هاتيه
بلاڅكرن، كو ئه و روندكين ژ چاڅين مروفي دهينه خاره، ژ هندك
پروتينان پيكه هين، كو دبېژني (ليزوزيم) و ئهف پروتينه ژي وان
څايروسين خراب ناهيلن. ئه گهر هه ژيكي ژ مه ژي مفايي گري بزانيت،
دبيت ل وان رييان گهرياباين يېن چاڅين مه پي روندكان دكه، يا ماي
بېژين ژي كوژن بيې ئه گهر روندكان دبارينين و بهرگريي ژفي څايروسي
هه، به لي زه لام خو ئه گهر بزنان دئ گري و روندك بنه ئه گهر ديريژيا
رونيا چاڅين وان ژي، شهرم دكه روندك ژ چاڅين وان بهين.

موندیالا 2018 ی دی بهری موندیالا 2014 هیته نه نجامدان

سه روکي نیکه تیا ته پا پیی یا جیهانی دیارکریه کو روسیا ژ به رازیل زیده تر ئاماده کاری بو ریځخستنا موندیالی نه نجامداینه و نهغه دده مه کیدا کو روسیا دی ب چار سالان پستی موندیالا به رازیل هیته کرن. (جوزیف سیپ پلاتهر) دکونفرانسه کی روژنامه فانیدا گوتی: من دقیت بیژم کو روسیا پیشکته تنه کا زیده تر بخو ه دیتی یه و گه له ک به ره ه پیشه دئاماده کاریان دا بو ریځخستنا موندیالی، به روقازی به رازیل گه له ک گرفتین هین، کو پیش وهخت (پلاتهر) راگه هاندبو کو به رازیل ژ بهر گرفتین فروکخانی و هه گوهاستنا ناخوویی دنالیت. دهر باره ی روسیا ژ، پلاتهر گوتی: روسیا یا ه بهری وی سه قفی زه مه نی که تی یی بو هاتیه ده ست نیشانکرن و نه ویین شیا یین گه له ک کاری بکن، کو هیشتا ده می وان نه هاتی. نهغه داخویانیین پلاتهری دده مه کیدا نه کو لده می بوری پلاتهر و پلاتینی سه روکي نیکه تیا ته پا پییا نه وروپا سه ره دانا روسیا کربون و ل باژیری (پیترسبورگ) به شداری یادا 100 سالیا دامه زراندا ته پا پیی یا وی وهلاتی کرین.

میسسی دچه ند ریزه گان دا

ئا: زرار عبدالرحمن

یاریکهری ته پا پیی (لیونیل میسی) هیرش بهری یانا به رشه لونه یا ئیسپانی بو سالا سیی ل سه ر ئیک ب نازناقی باشترین یاریکهری ته پا پیی دهیته خه لاتکرن. نهغه یاریکهری نه رجه نتینی ل روژا 24 ی خزیرانا سالا 1987 ی هاتیه سه ر دنیا یی و شیا یه د ته مه نی خوه یی یاریکرن ته پا پیی دا، چه ندین نازناقان بخو تومار بکه ت و نه قین خاری ژ هنده ک ژ وان نازناقانه.

پینچ نازناق ل ده ورپا ئیسپانی بو سالیین (2006، 2007، 2009، 2010، 2011). نازناقه ک ل کاسا شاه ی ئیسپانیا (2000). پینچ نازناق ل کاسا سوپه ر یا ئیسپانی (2005، 2006، 2009، 2010، 2011)، دوو نازناق ل کاسا نه دنیا (2009، 2011). نهغه و دگه ل چه ندین نازناقین د نه ندیین نه رجه نتینی دا.

ÇAVDÊR

Kovareka Siyaî, Rewşenbîrî Giştiye

www.cavder.com

2012 -2

112

پەرگه‌ها ژینهاد

سەر سَنَك
جادا دێرێ
تلفون

کۆپی کرن - پەرتوک - پێدقیین موبایلا - CD

07504717683

